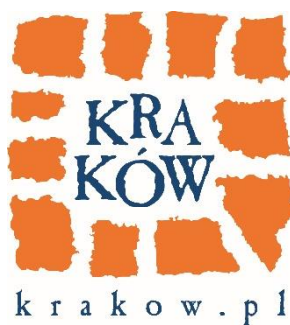

Miejski Program Rewitalizacji Krakowa
– aktualizacja 2016 r.

–

Załącznik nr 1
Wyniki konsultacji społecznych

Spis treści

I.	Działania informacyjne.....	5
1.	Sprawozdanie z działań informacyjnych	5
2.	Sprawozdanie z funkcjonowania Punktu Informacyjnego dedykowanego rewitalizacji.....	7
II.	Konsultacje	9
1.	Raport z badania ankietowego w formie geoankiety.....	9
2.	Raport z badania ankietowego skierowanego do Przewodniczących Rad Dzielnic	11
3.	Raport z badania ankietowego skierowanego do urzędników Urzędu Miasta Krakowa	15
4.	Sprawozdanie ze spotkań informacyjno-konsultacyjnych	29
5.	Sprawozdanie z prac warsztatowych	34

Spis rycin

Ryc. 1	Zasięg postów na stronie @mprk2016.....	6
Ryc. 2	Ilość reakcji, komentarzy umieszczanych na stronie oraz ilość udostępnień na stronie @mprk2016	6
Ryc. 3	Popularność różnych rodzajów postów na stronie @mprk2016.....	6
Ryc. 4	Wskazania geoankiety	11
Ryc. 5	Spotkanie informacyjne z prezentacją podobszarów rewitalizacji.....	30
Ryc. 6	Spotkanie informacyjno-konsultacyjne dla podobszaru „stara” Nowa Huta.....	31
Ryc. 7	Spotkanie informacyjno-konsultacyjne dla podobszaru rewitalizacji Stare Miasto – Podgórze.....	32
Ryc. 8	Warsztaty dla podobszarów rewitalizacji Stare Miasto – Kazimierz i Stare Podgórze – Zabłocie.....	34
Ryc. 9	Warsztaty dla podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta.....	35
Ryc. 10	Wyniki prac warsztatowych – Podobszar Stare Miasto-Kazimierz	37
Ryc. 11	Wyniki prac warsztatowych – Podobszar Stare Podgórze-Zabłocie	39
Ryc. 12	Wyniki prac warsztatowych – Podobszar „stara” Nowa Huta	41

Wykres 1.	Ocena jakości życia w Krakowie	15
Wykres 2	Ocena stanu środowiska przyrodniczego.	15
Wykres 3	Ocena czystości powietrza w Krakowie	16
Wykres 4	Ocena ogólnego poziomu utrzymania przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej.....	16
Wykres 5	Ocena stanu terenów zielonych (parki, place zabaw, skwery, zieleńce).....	17
Wykres 6	Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów do nich przylegających.....	17
Wykres 7	Ocena poziomu porządku publicznego (w zakresie przestępczości, chuligaństwa, niszczenia mienia).	18
Wykres 8	Ocena stanu ulic	18
Wykres 9	Ocena dostępności do dróg rowerowych.....	19

Wykres 10 Ocena bezpieczeństwa drogowego.....	19
Wykres 11 Ocena dostępności do usług publicznych w zakresie opieki nad dziećmi poniżej 3. roku życia	19
Wykres 12 Ocena dostępności do edukacji na poziomie podstawowym.	20
Wykres 13 Ocena dostępności do edukacji na poziomie ponadpodstawowym (gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym).....	20
Wykres 14 Ocena dostępności do działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności.....	21
Wykres 15. Ocena dostępności usług publicznych w zakresie kultury (domy kultury, biblioteki, świetlice)	21
Wykres 16 Ocena dostępności do usług publicznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.	22
Wykres 17 Ocena dostępności do usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji	22
Wykres 18 Ocena dostępności w zakresie transportu zbiorowego tramwajem.....	23
Wykres 19 Ocena dostępności w zakresie transportu zbiorowego autobusem.	23
Wykres 20 Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (z punktu widzenia dostępności lokali i innych nieruchomości).....	24
Wykres 21. Ocena rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta.....	24

Niniejszy załącznik do Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa zawiera sprawozdania i wnioski z przeprowadzonego procesu komunikacji społecznej oraz konsultacji społecznych.

I. Działania informacyjne

W procesie aktualizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa (MPRK) wykorzystano następujące narzędzia informacyjne:

- Konferencje prasowe Prezydenta Miasta Krakowa,
- Spotkanie informacyjne,
- Serwis prasowy Urzędu Miasta Krakowa - UMK (tzw. press releases),
- Ulotki informacyjne w trzech edycjach, dystrybuowane w placówkach UMK,
- Strony internetowe Miasta: krakow.pl, rewitalizacja.krakow.pl, dialogspoleczny.krakow.pl
- Strona na portalu społecznościowym Facebook: www.facebook.com/mprk2016/
- Działalność punktu informacyjnego w Miejskim Centrum Dialogu.

1. Sprawozdanie z działań informacyjnych

W ramach procesu informowania interesariuszy o aktualizacji MPRK miały miejsce:

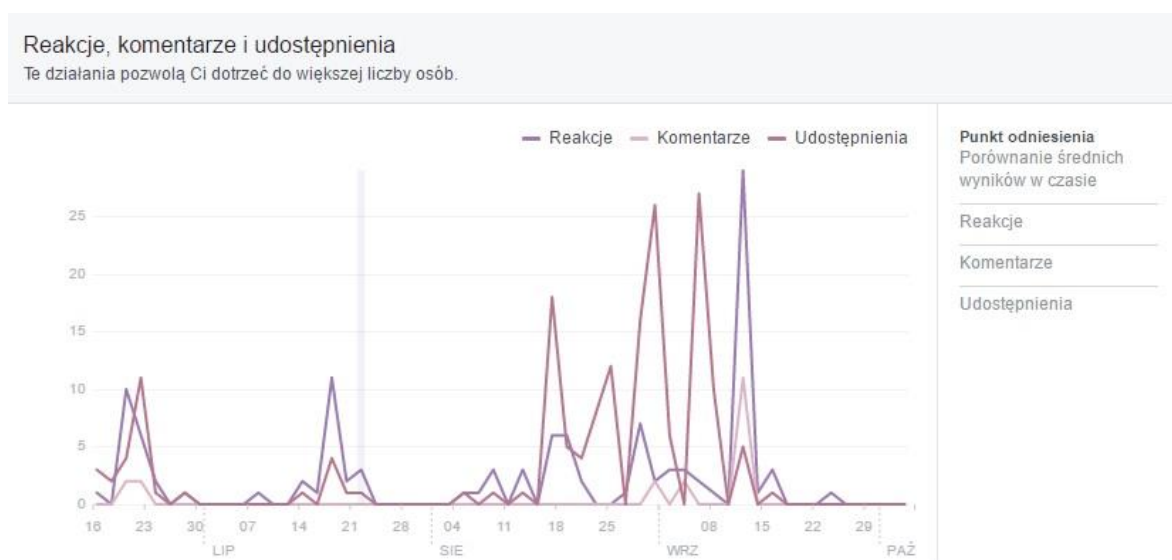
- emisja ogłoszeń prasowych umieszczanych przed zaplanowanymi spotkaniami w Gazecie Wyborczej i Dzienniku Polskim (wydania papierowe, daty emisji: 17.06.2016 r. Dziennik Polski – informacja o spotkaniu odbywającym się 20.06.2016 r.; 13.08.2016 r. Dziennik Polski – informacja o 4 kolejnych zaplanowanych spotkaniach; 18.07.2016 r. Gazeta Wyborcza – ogłoszenie o naborze projektów; 13.08.2016 r. Gazeta Wyborcza – informacja o 4 kolejnych zaplanowanych spotkaniach);
- opracowanie i kolportaż ulotek (w trzech wersjach: pierwsza – informacyjna o procesie aktualizacji, druga – przedstawienie i charakterystyka wybranych obszarów rewitalizacji, trzecia – poświęcona naborowi projektów), ulotki dostępne były w filiach Urzędu Miasta Krakowa, centrach handlowych oraz w Punkcie Informacyjnym mieszczącym się w Miejskim Centrum Dialogu;
- materiały prasowe zamieszczane w serwisie prasowym Urzędu Miasta Krakowa, dodatkowo informacje odnośnie prowadzonych działań pojawiały się w lokalnej prasie, radiu (Radio Kraków) oraz w TVP Kraków;
- materiały zamieszczane na stronach internetowych portalu Magiczny Kraków, Referatu ds. Rewitalizacji (rewitalizacja.krakow.pl), a także na stronie internetowej i stronie Facebook Miejskiego Centrum Dialogu;
- prowadzenie profilu projektu, w mediach społecznościowych (Facebook), o nazwie „Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa”, który można znaleźć również wpisując formę skróconą „@mprk2016”. Profil ten był formą rozpowszechniania informacji wszystkim zainteresowanym, m.in. informował o spotkaniach (np. w formie wydarzeń), o naborze, o geoankiecie czy funkcjonowaniu Punktu Informacyjnego. Profil działa od 15 czerwca 2016 roku. Na dzień 05.10.2016 r. całkowita liczba polubień strony wynosiła 134, w tym ponad połowę stanowiły kobiety.

Ryc. 1 Zasięg postów na stronie @mprk2016

Średnia zasięgu postów w okresie od 15 czerwca do 4 października wynosi 90.

Ryc. 2 Ilość reakcji, komentarzy umieszczanych na stronie oraz ilość udostępnień na stronie @mprk2016

Ryc. 3 Popularność różnych rodzajów postów na stronie @mprk2016

Źródło: opracowanie własne

Największą popularnością, cieszyły się posty zawierające zdjęcie – miały największy średnich zasięg, w tym także najwyższą średnią aktywność w odniesieniu do kliknięcia postu i reakcje na niego.

2. Sprawozdanie z funkcjonowania Punktu Informacyjnego dedykowanego rewitalizacji

Punkt Informacyjny dedykowany procesowi rewitalizacji, działał w Miejskim Centrum Dialogu przy ul. Brackiej 10, w okresie od 15 czerwca do 12 września 2016 roku. Został uruchomiony w ramach prowadzonego procesu aktualizacji Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa, miał na celu zwiększenie dostępności do informacji o rewitalizacji. Punkt był czynny od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10:00 do 18:00. Interesariusze mieli także możliwość kontaktu telefonicznego z ekspertami dyżurującymi w Punkcie Informacyjnym. M.in. numer telefonu został podany do wiadomości na specjalnie dedykowanej stronie na portalu Facebook – Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa (@mprk2016).

W okresie od 15 czerwca do 12 września br., Punkt Informacyjny został odwiedzony 30 razy. Przeważali pojedynczy zainteresowani, w niektórych przypadkach przychodziło dwóch lub trzech zainteresowanych. W okresie przed ogłoszeniem granic obszarów rewitalizacji, między 15 czerwca a 15 lipca, Punkt został odwiedzony jedynie 8 razy. Pozostałe wizyty miały miejsce po w okresie od 18 lipca do 12 września.

Dyżurujący eksperci przeprowadzili 20 rozmów telefonicznych.

Najczęściej (24 razy) zainteresowani przychodzili do Punktu między godziną 10:00 a 14:00, natomiast 6 razy odwiedzono Punkt między godziną 14:00 a 18:00.

Wśród zainteresowanych, Punkt Informacyjny odwiedzili:

- przedsiębiorcy,
- przedstawiciele różnych Wspólnot Mieszkaniowych oraz przedstawiciele osób zarządzających/administrujących Wspólnotami Mieszkaniowymi,
- osoby reprezentujące fundacje i stowarzyszenia,
- mieszkańcy (osoby prywatne),
- Radny i Radna z różnych rad dzielnicowych Krakowa,
- aktywista miejski,
- przedstawiciele wspólnoty religijnej (zakonnicy),
- przedstawiciel zarządu osiedla,
- deweloper,
- osoba pracująca w Urzędzie Miasta Krakowa.

Natomiast osoby, które telefonicznie kontaktowały się z ekspertami, reprezentowały:

- przedsiębiorców,
- mieszkańców,
- właścicieli nieruchomości (kamienicy),
- towarzystwo sportowe,
- fundacje,
- instytucje kultury (m.in. teatr).

Kwestie, o które pytali w Punkcie zainteresowani dotyczyły/stanowiły:

między 15 czerwca a 15 lipca:

- możliwości pozyskania pieniędzy na konkretny, przedstawiony przez te osoby, projekt,
- możliwości składania projektu,

- czasu naboru,
- czy oferowana zostanie pomoc przy wypełnianiu karty projektu/fiszki,
- kto może zostać beneficjentem/wnioskodawcą (kto może złożyć fiszkę),
- czym jest rewitalizacja,
- czy zostały już wyznaczone obszary do rewitalizacji,
- zagadnień odnośnie procesu rewitalizacji,
- uzyskania dofinansowania,
- harmonogramu związanego z naborem projektów, z procesem aktualizacji MPRK, z działalnością Punktu Informacyjnego;

między 15 lipca a 12 września:

- dlaczego granica obszaru rewitalizacji na Zabłociu została wyznaczona do linii kolejowej i dlaczego nie obejmuje obszarów dalej, za tą linią kolejową,
- dlaczego MPRK został poddany aktualizacji,
- potencjalnych beneficjentów – kto może zostać beneficjentem/wnioskodawcą,
- potencjalnych projektów – typy projektów, jak będzie wyglądać proces składania projektów, w jakiej formie, jak wypełnić fiszkę, gdzie składać fiszkę i w jaki sposób – czy papierowo, czy elektronicznie, na jaki adres e-mail wysłać fiszkę, kiedy będzie rozstrzygnięcie, kto będzie o tym decydował, gdzie znaleźć fiszkę (kartę projektu), gdzie znaleźć dodatkowe informacje na temat projektów, gdzie trafiają fiszki – do Urzędu Marszałkowskiego czy Miejskiego w Krakowie,
- czy diagnoza opracowywana do MPRK będzie udostępniona do publicznej informacji przed ukończeniem aktualizacji całego dokumentu, przed jego procedowaniem i przed zakończeniem naboru,
- które punkty będą aktualizowane, a które włączone z poprzedniego MPRK (2014),
- jak będą rozliczane koszty, jak poprawnie określić w fiszce koszty projektu, potencjalne dofinansowanie, itp., czy możliwe jest pozyskanie środków na wynajem sali i jakie to są kwoty,
- zasięgu obszarów rewitalizacji,
- dofinansowania projektu, znajdującego się poza obszarem przeznaczonym do rewitalizacji – wymiana informacji na temat odpowiedzi uzyskanych na ten temat od Urzędu Marszałkowskiego,
- zasad pozyskania środków unijnych na rewitalizację,
- jaka jest wysokość dofinansowania z UE na rewitalizację,
- omówienia projektu przedstawionego przez mieszkańca, dotyczącego termomodernizacji budynku, omówienie fiszki odnośnie tego projektu,
- omówienie projektów przedstawionych przez Wspólnotę Mieszkaniową, jacy mogą być współwnioskodawcy, jak uzyskać dofinansowanie, jakie są kwoty dofinansowania z UE, jaki typ projektu może uzyskać dofinansowanie, czy środki ze SKOZK mogą być traktowane jako wkład własny beneficjenta,
- konsultacji pomysłu mieszkanki na projekt integracji osób niepełnosprawnych,
- rodzaju beneficjenta/wnioskodawcy w sytuacji wyjątkowej (sprawa dotyczyła kamienicy i formy administrowania), kwestie dotyczące zgody wszystkich współwłaścicieli na projekt, pozyskanie pieniędzy w przypadku rozpoczęcia/trwania już projektu,
- konsultacji wypełnionej fiszki projektowej,
- możliwość pozyskania funduszy unijnych przez Wspólnoty Mieszkaniowe, na jakie typy projektów,
- kwestia otrzymania dofinansowania dla projektu leżącego poza obszarem rewitalizacji,
- uwarunkowania prawne procesu rewitalizacji obecnie, gdzie i co można poczytać (pozycje najnowsze) odnośnie rewitalizacji,
- możliwości uzyskania środków na odnowę siedziby fundacji.

Rozmowy przeprowadzone przez telefon dotyczyły:

- odbywających się w danych dniach spotkań konsultacyjnych,
- informacji na temat procesu rewitalizacji,
- uzyskania dofinansowania,
- tego, kto może zostać beneficjentem,
- tego, czy wyznaczono już obszary rewitalizacji,
- ankiety zamieszczonej w Internecie (geoankieta),
- możliwości pomocy przy wypełnianiu fiszki projektowej,
- możliwości złożenia kilku projektów dla Zabłocia,
- tego, czy Zabłocie zostanie umieszczone w obszarze rewitalizacji (przed ogłoszeniem obszarów),
- zasięgu obszarów rewitalizacji,
- możliwości finansowania projektu spoza obszaru rewitalizacji,
- tego, gdzie można znaleźć aktualne mapy obszarów rewitalizacji,
- fiszki oraz o instrukcji dla wnioskodawcy,
- umówienia spotkania w PI na Brackiej i rozmowy nt. rewitalizacji,
- dopytania o kwestie projektów, fiszki,
- naboru, gdzie szukać informacji,
- kwestii związanych ze spotkaniami konsultacyjnymi,
- konsultacji poszczególnych pytań z fiszki projektowej,
- tego, jak poprawnie określić w fiszce koszty projektu, potencjalne dofinansowanie, itp.;
- treści Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych dla WM 2014-2020
- drogi projektu do otrzymania dofinansowania,
- dodatkowych dokumentów, które należy złożyć wraz z fiszką,
- spełnienia wymogów czasowych przy wysyłce fiszki pocztą, czy decyduje data stempla czy data wpływu,
- tego, czy data 12.09 końca naboru jest terminem ostatecznym,
- szczegółowych informacji na temat komisji dokonującej wyboru projektów oraz składu tej komisji.

II. Konsultacje

W procesie diagnozy i identyfikacji inicjatyw i projektów rewitalizacyjnych wykorzystano następujące narzędzia konsultacji (pozyskiwania informacji zwrotnych) i współpracy:

- badanie ankietowe w formie geoankiety,
- badanie ankietowe Przewodniczących Rad Dzielnic,
- badanie ankietowe urzędników Urzędu Miasta Krakowa,
- spotkania konsultacyjne,
- spotkania warsztatowe.

1. Raport z badania ankietowego w formie geoankiety

Badanie ankietowe zostało zrealizowane w ramach prac nad diagnozą do aktualizowanego dokumentu Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa. Nadano mu formę geoankiety, której formularz dostępny był w wersji elektronicznej poprzez linki w najważniejszych serwisach miejskich, a także na stronie na portalu społecznościowym FB. Wypełnić geoankietę można było także w Punkcie Informacyjnym, który mieścił się w Miejskim Centrum Dialogu przy ul. Brackiej 10, korzystając z pomocy osób prowadzących punkt.

Geoankieta była dostępna od 15 do 28 czerwca 2016 r.

W wyniku przeprowadzonego badania uzyskano 98 wskazań. W związku z formą ankiety, nie można określić ilości uczestniczących osób. W ramach badania proszono o wskazania na mapie Krakowa miejsc wg następujących kategorii: miejsca źle urządzone, bez podstawowej infrastruktury; miejsca zaniedbane, zniszczone, brudne; miejsca odczuwane jako niebezpieczne, nieprzyjemne; miejsca nieprzystosowane dla osób niepełnosprawnych lub starszych. Aby przystąpić do uzupełniania kwestionariusza, należało wybrać kategorię z proponowanych, opisanych powyżej kategorii, a następnie wpisać wskazania (adresy, miejsca).

Kategoria: miejsca źle urządzone, bez podstawowej infrastruktury

W tej kategorii suma wszystkich wskazań wyniosła 41. Ankietowani mieli dodatkowo do wyboru powód, dla którego można uznać dane miejsce za źle urządzone, bez podstawowej infrastruktury, a to: brak chodnika, brak dróg dla rowerów, brak informacji miejskiej, brak lub niedostateczna ilość zieleni, brak miejsc dla dzieci (np. placu zabaw), brak miejsc do siedzenia (np. ławek), brak ogródków kawiarnianych, miejsc spotkań, brak oświetlenia, brak urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz inne.

Biorący udział w ankiecie najczęściej wskazywali dla tej kategorii: brak dróg dla rowerów (9 wskazań), brak lub niedostateczna ilość zieleni (7 wskazań), brak chodnika (5 wskazań) oraz inne (10 wskazań).

Najwięcej wskazań adresowych (co pokazano na mapie poniżej) w kategorii miejsca źle urządzone, bez podstawowej infrastruktury, odnotowano na Zabłociu oraz na linii Alei Trzech Wieszców od Nowego Kleparza aż do Mostu Dębickiego.

Kategoria: miejsca zaniedbane, zniszczone, brudne

W tej kategorii suma wszystkich wskazań wyniosła 37. W ramach odpowiedzi, ankietowani mieli dodatkowo do wyboru przyczynę, dla której dane miejsce można uznać za zaniedbane, zniszczone, brudne, a to: zniszczone/brudne elewacje budynków, zniszczona nawierzchnia jezdni, zniszczona nawierzchnia chodnika, placu itp., zniszczona mała architektura, zniszczona lub zaniedbana zielen miejska, zaśmiecenie, samochody parkujące na chodniku lub zieleni, graffiti oraz inne – gdzie można było wpisać własną odpowiedź.

Ankietowani najczęściej wskazywali w tej kategorii: zniszczona lub zaniedbana zielen miejska (8 wskazań), zniszczona nawierzchnia chodnika, placu itp. (7 wskazań), zniszczona nawierzchnia jezdni (5 wskazań) oraz inne (6 wskazań).

Wskazania adresowe w tej kategorii były bardzo rozproszone, co odzwierciedlono na mapie. Największą kumulację wskazań można zaobserwować w rejonie Zabłocia i Podgórze.

Kategoria: miejsca odczuwane jako niebezpieczne, nieprzyjemne

W tej kategorii suma wszystkich wskazań wyniosła 17. Badani mieli dodatkowo do wyboru: zbyt duży ruch samochodowy, zagrożenie wypadkami drogowymi, wandalizm i chuligaństwo, poczucie braku bezpieczeństwa osobistego w okolicy, niebezpieczne przejście dla pieszych, brak oświetlenia wywołujący poczucie zagrożenia oraz inne – gdzie można było wpisać własną odpowiedź.

Ankietowani najczęściej wskazywali następujące rodzaje zagrożeń bezpieczeństwa: zbyt duży ruch samochodowy (4 wskazania), wandalizm i chuligaństwo (3 wskazania) oraz inne (4 wskazania).

Wskazania adresowe w tej kategorii były bardzo rozproszone. Ponownie jednak największą kumulację wskazań można zaobserwować w rejonie Zabłocia i Podgórze.

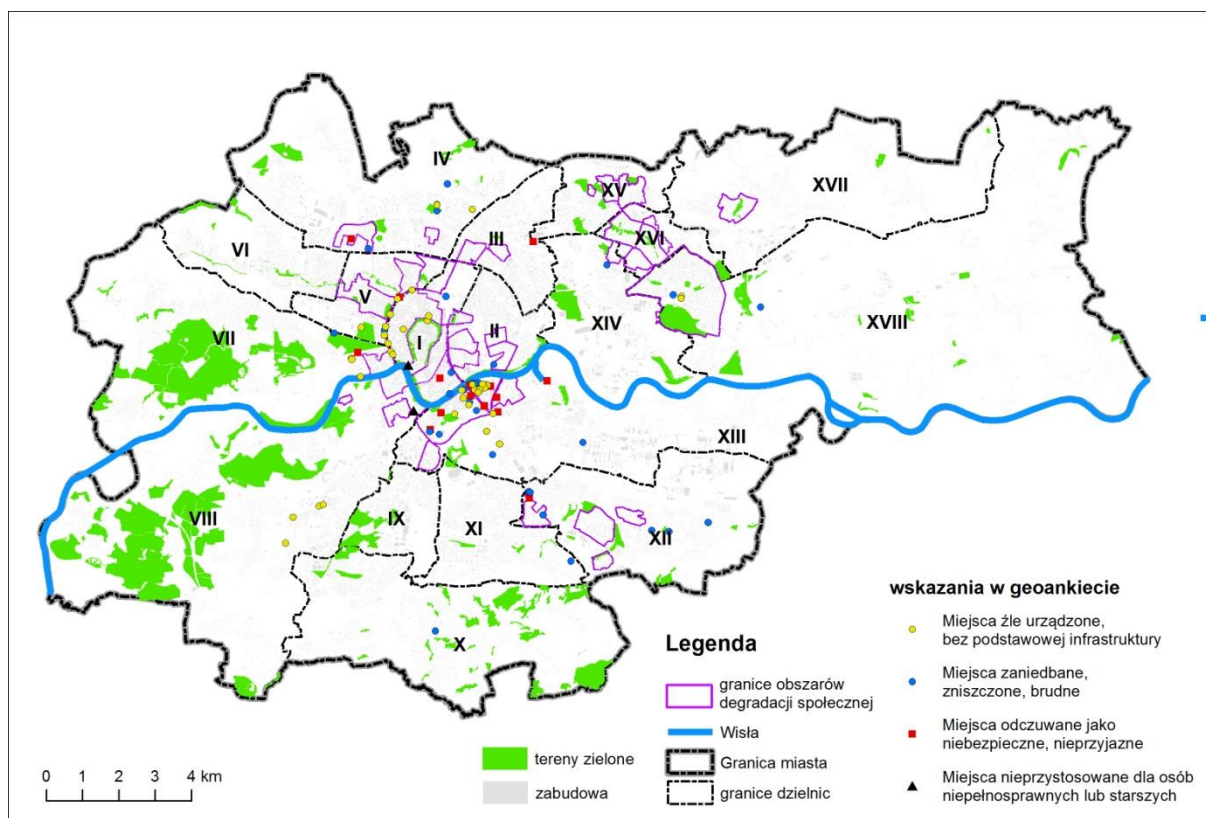
Kategoria: miejsca nieprzystosowane dla osób niepełnosprawnych lub starszych

W tej kategorii suma wszystkich wskazań była najniższa i wyniosła jedynie 3. Ankietowani zaznaczyli tylko dwa rodzaje miejsc w tej kategorii tj.: nieprzystosowane przejście podziemne (2 wskazania) oraz wysoki krawężnik lub schody (1 wskazanie).

Wskazania adresowe pokazywały ulicę Konopnicką, a także Bulwary Wiślane.

W związku z bardzo niewielką ilością wskazań, bardzo trudno jest sformułować szersze wnioski do badania.

Ryc. 4 Wskazania geoankiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników geoankiety.

2. Raport z badania ankietowego skierowanego do Przewodniczących Rad Dzielnic

Badanie ankietowe skierowane było do Przewodniczących Rad Dzielnic miasta Krakowa, w celu zidentyfikowania obszarów zdegradowanych. Spośród przedstawicieli 18 dzielnic, na ankiety odpowiedziało 8 osób, w tym przedstawiciele Dzielnic: V - Krowodrza, VIII - Dębniki, X - Swoszowice, VII - Zwierzyniec, XVII - Krzesławice, II - Grzegórzki, XII - Bieżanów-Prokocim oraz XVIII - Nowa Huta. Jego celem było pogłębienie opracowywane diagnozy Miasta na potrzeby wyznaczenia zasięgi obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Pytania podzielone były na części, w których część I zawierała pytania zamknięte, na które udzielano odpowiedzi wg podanej skali ocen 0-6; (1- bardzo źle, 2- źle, 3- ani dobrze ani źle, 4- dobrze, 5- bardzo dobrze, 0- nie mam zdania). Oceniano następujące zjawiska: jakość życia, czy Dzielnic się rozwija, stan środowiska przyrodniczego w Dzielnic, czystość powietrza w Dzielnic, ogólny poziom utrzymania przestrzeni publicznych w Dzielnic, stan terenów

zielonych (parki, place zabaw, skwery, zieleńce), stan techniczny zabudowy mieszkaniowej (budynków i terenów do nich przylegających), poziom porządku publicznego (w zakresie przestępczości, chuligaństwa, niszczenia mienia), stan ulic, dostępność dróg rowerowych, bezpieczeństwo drogowe, dostępność usług publicznych w zakresie opieki nad dziećmi poniżej 3 lat, dostępność do edukacji na poziomie podstawowym, dostępność do edukacji na poziomie ponadpodstawowym (gminazjalnym, ponadgimnazjalnym), dostępność do działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności, dostępność usług publicznych w zakresie kultury (domy kultury, biblioteki, świetlice), dostępność usług publicznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, dostępność usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji, dostępność w zakresie transportu zbiorowego (komunikacji publicznej) tramwajem, dostępność w zakresie transportu zbiorowego (komunikacji publicznej) autobusem, możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (z punktu widzenia dostępności lokali i innych nieruchomości) oraz czy Dzielnica jest warta polecenia jako miejsce zamieszkania.

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi wyłaniają się następujące wnioski:

1. Zdecydowana większość osób ankietowanych, uważa, że jakość życia w ich Dzielnicy jest dobra.
2. Siedmiu na ośmiu biorących udział w badaniu przedstawicieli Dzielnic, uznało, że ta którą reprezentują rozwija się.
3. Stan środowiska przyrodniczego w Dzielnicach jest przeciętny, jedynie w przypadku trzech Dzielnic, jest on dobry.
4. Czystość powietrza w Dzielnicach na ogół jest oceniana jako zła.
5. Ogólny poziom utrzymania przestrzeni publicznych w Dzielnicach jest dobry.
6. Stan terenów zielonych jest przeciętny.
7. Stan techniczny zabudowy mieszkaniowej jest nieco ponad przeciętny.
8. Poziom porządku publicznego jest dobry.
9. Stan ulic jest przeciętny i zły, jedynie w przypadku trzech odpowiedzi określony jako dobry.
10. Dostępność dróg rowerowych jest oceniana w reprezentowanych Dzielnicach poniżej średniej w skali miasta.
11. Bezpieczeństwo drogowe jest oceniane jako ani dobre, ani złe.
12. Dostępność usług publicznych w zakresie opieki nad dziećmi poniżej 3 lat jest zasadniczo źle oceniana.
13. Dostępność edukacji na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym jest na ogół postrzegana jako bardzo dobra.
14. Dostępność do działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności wyłania się jako przeciętna.
15. Dostępność usług publicznych w zakresie kultury, sportu i rekreacji oraz opieki zdrowotnej jest postrzegana jako dobra.
16. Dostępność w zakresie transportu zbiorowego tramwajem jest średnia.
17. Dostępność w zakresie transportu zbiorowego autobusem jest dobra.
18. Możliwość w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej oceniani jako średnią.
19. Reprezentanci 8 dzielnic uznali, że ich Dzielnica jest warta polecenia jako miejsce zamieszkania.

Kolejne części ankiety objęły prośbę o identyfikację problemów na obszarze Dzielnicy. W skali 8 reprezentowanych dzielnic:

1. Obszary, które uważane są za niebezpieczne (ze względu na wybryki chuligańskie, nasilony alkoholizm i narkomanię, wzmożoną przestępczość, występowanie innych patologii) to na obszarze badanych Dzielnic: Zakrzówek, Kliny – pętla autobusowa przy ul. Bartła, ul. Borkowska, Orlik przy ul. Fortecznej, okolice sklepów monopolowych, szczególnie na Półwsiu Zwierzynieckim oraz wandalizm (graffiti) wzdłuż ciągów

- komunikacyjnych, np. ul. Królowej Jadwigi, os. Na Stoku, os. Na Wzgórzach, okolice Dworca Autobusowego oraz Hali Targowej, także ul. Teligi, os. Pleszów;
2. Obszary zaniedbane (z racji istnienia zaniedbanego, brudnego otoczenia, zniszczonych obiektów oraz przestrzeni wspólnej) to : Zakrzówek, ujście Wilgi, stare kamienice i domy na Dębnikach, forty na Klinach, w Wróblowicach, w Rajsku, pustostany, szczególnie w rejonie Salwatora oraz wzdłuż ul. Królowej Jadwigi, nieliczne kamienice w okolicach Dworca Głównego oraz osiedla podmiejskie;
  3. Obszary, na których występuje problem zagrożenia ubóstwem (ze względu na fakt zamieszkania przez osoby ubogie, bezrobotne, niepełnosprawne) to: Kantorowice, os. Na Wzgórzach 39 A, okolice Dworca Autobusowego, Hali Targowej;
  4. Obszary zamieszkałe w dużej mierze przez osoby starsze to: Os. Podwawelskie, Stare Dębnyki, Os. Na Stoku, Os. Na Wzgórzach, a w przypadku Dzielnicy Grzegórzeckiej - cały jej teren oraz centrum Nowej Huty;
  5. Obszary wymagające zagospodarowania (niedoinwestowane, źle skomunikowane, z ograniczoną siecią usług/sklepów) to: Zakrzówek, ujście Wilgi, Kosocice, Olszanica, Zakamycze, Zesławice, tereny bulwarów, ul. Kosynierów, ul. Dąbska, ul. Stachowskiego, al. B. Prażmowskiego, Rakowice;
  6. Obszary zanieczyszczone (ze względu na wpływ przemysłu, transportu drogowego, dzikie wysypiska śmieci, znaczny hałas) to: Zakrzówek, parking u zbiegu ul. Twardowskiego i Kapelanka, obszar os. Podwawelskiego, tereny wzdłuż rzeki Wilgi, tereny wzdłuż wałów Wisły, rejon Przegorza, ul. Wadowska, os. Wadów, os. Lubocza, okolice rzeki Białychy, kolej PKP;
  7. Obszary, które uznać można za „wizytówkę Dzielnicy” to: Opactwo w Tyńcu, Centrum Kongresowe ICE, Manggha, Klub Kultury Wróblowice, Park Maćka i Doroty na Klinach, Rejon Kopca Kościuszki, Park wraz z Willą Decjusza, Klasztor Norbertanek, Błonia Krakowskie, Narodowe Centrum Rugby, MDK, Forty w tym Fort 49, Ogród Botaniczny, Bulwary Wiślane, Rondo Mogiłskie, wiadukt PKP pod Halą Targową, kościół św. Mikołaja, Dwór Czeczów, pałac Jerzmanowskich, Szpital w Prokocimiu, Plac Centralny w Nowej Hucie;
  8. Obszary, które są ważne dla lokalnej społeczności to: Opactwo w Tyńcu, Zakrzówek, Skałki Twardowskiego, tereny - trasa rowerowa do Tyńca, bulwary wiślane, Sikornik i Las Wolski, Park Zielony Jar Wandy, Bulwary Wiślane, Ogród Botaniczny, tereny zielone, parki, staw na Dąbiu, Dwór Czeczów, Park Jerzmanowskich, Wzgórze, Park Aleksandry i Lilii Wenedy a także świeckie instytucje min. szkoły oraz obiekty sakralne (np. Klasztor O. o Cystersów).

Do najważniejszych problemów Dzielnic zaliczono:

1. Stan infrastruktury technicznej i społecznej, niewystarczającą powierzchnię miejsc postojowych oraz parkingowych.
2. Tranzyt samochodowy ulicami o małej przepustowości.
3. Problemy komunikacji odległych rejonów Dzielnicy.
4. Zanieczyszczenie powietrza oraz problem ocieplenia budynków.
5. Chaotyczną, nieuporządkowaną sztuczną formę dogęszczania zabudowy.
6. Degradację terenów zielonych.
7. Zmianę charakteru Woli Justowskiej z dzielnicy willowej na „blokowiska”.

Na podstawie odpowiedzi udzielanych przez osoby ankietowane, zidentyfikowano także potrzeby oraz nowe pomysły służące rozwojowi Dzielnicy:

1. Potrzebę rozwoju zaplecza edukacyjnego, w tym budowę i rozbudowę placówek oświatowych.
2. Utworzenie nowych miejsc pracy.
3. Uchronienie boiska KS Grzegórzecki przed zabudową.
4. Budowę parku ogólnodostępnego na ul. Skrzatów, przy bulwarach.

5. Zablokowanie nowych inwestycji budownictwa mieszkaniowego.
6. Budowę Trasy Pychowickiej oraz ul. 8 Pułku Ułanów, budowę Trasy Zwierzynieckiej, budowę S-7.
7. Budowę Parku Zakrzówek, ośrodka kultury w Kantorowicach, Centrum Kultury na os. Ruczaj.
8. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych i zielonych.
9. Pilne objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego północnej części dzielnicy (Dzielnica Zwierzyniec).
10. Odnowę Parku Wadów, Fortu 49, Unisławice.
11. Zagospodarowanie terenu zielonego obok Dworku Matejki (ok 3 ha).
12. Stworzenie szerokiej oferty zajęć i pomocy dla młodzieży i osób starszych.
13. Uruchomienie kolei aglomeracyjnej.
14. Realizację projektu "Nowa Huta Przyszłości".

Część ostania ankiety dotyczyła identyfikacji oczekiwań wobec UMK. Znalazły się pośród nich:

1. Przeznaczanie odpowiednich środków finansowych na działania rozwojowe Dzielnic.
2. Organizacja tematycznych szkoleń dla radnych i mieszkańców.
3. Zwiększenie dostępności porad prawnych dla radnych jako przedstawicieli mieszkańców.
4. Opracowanie folderów informacyjnych o Dzielnicach.
5. Poprawa bezpieczeństwa.

Spośród obszarów wskazanych następnie jako obszar rewitalizacji a zatem terenów zlokalizowanych w Dzielnicach: I - Stare Miasto, XIII – Podgórze oraz XVIII – Nowa Huta, odpowiedzi na ankietę udzielił jedynie przedstawiciel dzielnicy XVIII. Miejsce to, zarówno na podstawie analizy wskaźników, jak i potwierdzających je opinii, zebranych w wyniku przeprowadzenia badania ankietowego, określić należy jako obszar o szczególnie dużych potrzebach rewitalizacyjnych. Są one związane z potrzebą wsparcia społeczności lokalnej w wymiarze materialnym (jak wskazano powyżej) oraz niematerialnym, na płaszczyźnie wielokompleksowych działań, często o długofalowym przebiegu. Pozostała część odpowiedzi związana z charakterystyką zjawisk zachodzących na obszarach Dzielnic oraz propozycji rozwojowych, zostaną wykorzystane jako wskazówki dla planowania i realizacji różnego typu interwencji publicznych w obszarach Krakowa nieobjętych rewitalizacją.

3. Raport z badania ankietowego skierowanego do urzędników Urzędu Miasta Krakowa

W ramach prac nad diagnozą dla aktualizowanego Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa zaproszono urzędników pracujących w Urzędzie Miasta Krakowa do udziału w elektronicznym badaniu ankietowym. Badanie służyło pogłębieniu analizy i diagnozy Miasta oraz wyznaczeniu obszarów, które wymagają rewitalizacji. Celem badania było zebranie opinii o jakości życia w Mieście, w jego dzielnicach, oraz identyfikacja miejsc, w których występuje nagromadzenie problemów społecznych, przestrzennych, technicznych, gospodarczych czy środowiskowych. Założono, że pracownicy Urzędy traktowani mogą być jako szczególnie eksperci w zakresie funkcjonowania miasta, łącząc doświadczenia i wiedzę zawodową, zazwyczaj z zamieszkaniem w Krakowie. Ankieta była dostępna w formie elektronicznej, trwała od 5 do 9 lipca 2016 r. Pierwsza część kwestionariusza zawierała pytania zamknięte, dotyczące jakości życia w Mieście. Druga część ankiety miała charakter otwarty, badani mogli szczegółowiej ocenić te dzielnice, które zamieszkują. W badaniu ankietowym wzięło udział 60 osób.

Ocena jakości życia w Mieście i w Dzielnicach

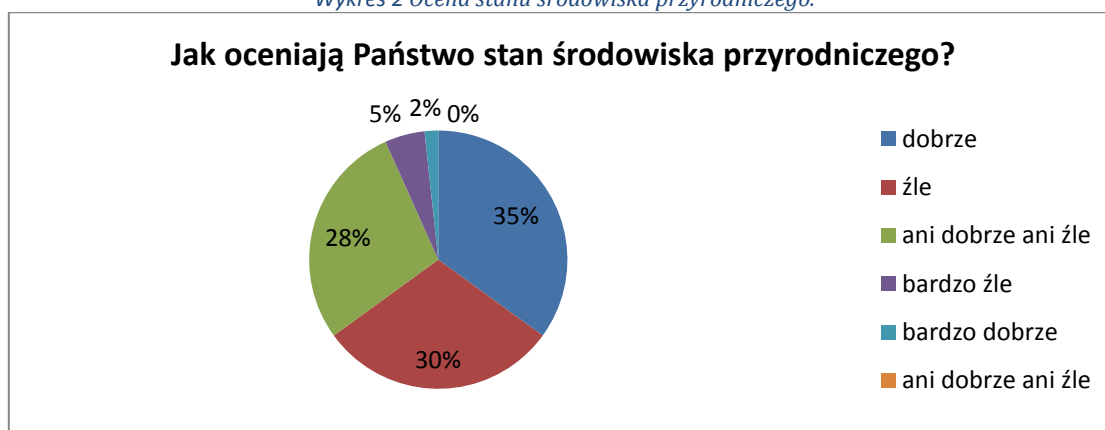
Wykres 1. Ocena jakości życia w Krakowie

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Około 3/4 badanych uznało, że w Krakowie jakość życia jest na poziomie dobrym i bardzo dobrym.

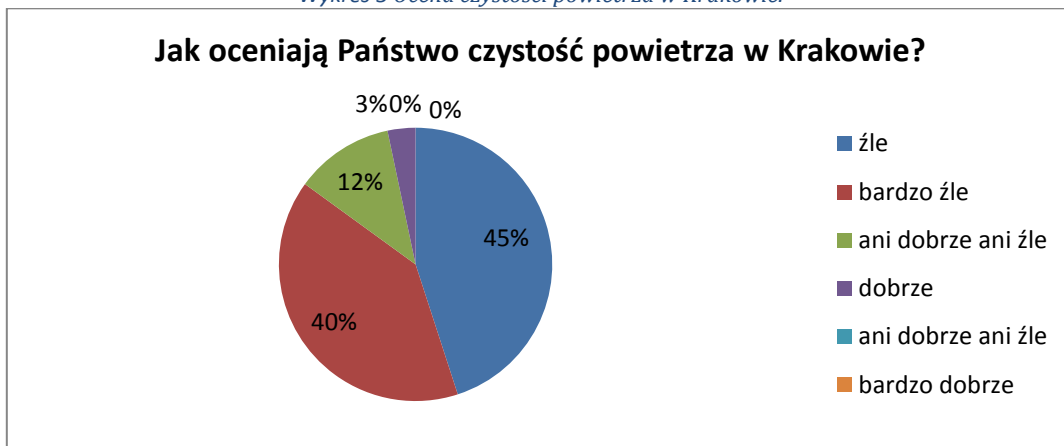
Wykres 2 Ocena stanu środowiska przyrodniczego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

W tej kwestii głosy mieszkańców są podzielone. Ponad jedna trzecia ankietowanych, uważa, że stan środowiska jest dobry. Natomiast prawie drugie tyle osób uważa, że jest zły.

Wykres 3 Ocena czystości powietrza w Krakowie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Zdecydowana większość źle i bardzo źle ocenia czystość powietrza w Krakowie.

Wykres 4 Ocena ogólnego poziomu utrzymania przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej..

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa badanych pozytywnie ocenia ogólny poziom utrzymania przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej.

Wykres 5 Ocena stanu terenów zielonych (parki, place zabaw, skwery, zieleńce).

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad jedna trzecia badanych uważa, że stan terenów zielonych jest dobry, natomiast drugie tyle osób, nie potrafi wskazać jednoznacznej oceny.

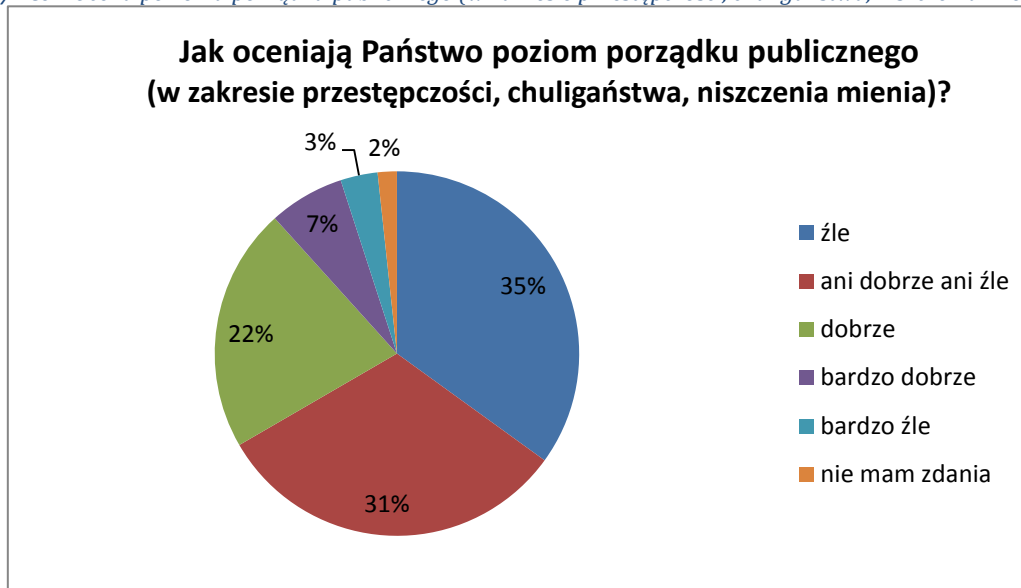
Wykres 6 Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów do nich przylegających.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Połowa badanych nie potrafi jednoznacznie ocenić stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej. Kolejna grupa (35% wskazań) ocenia go dobrze lub bardzo dobrze.

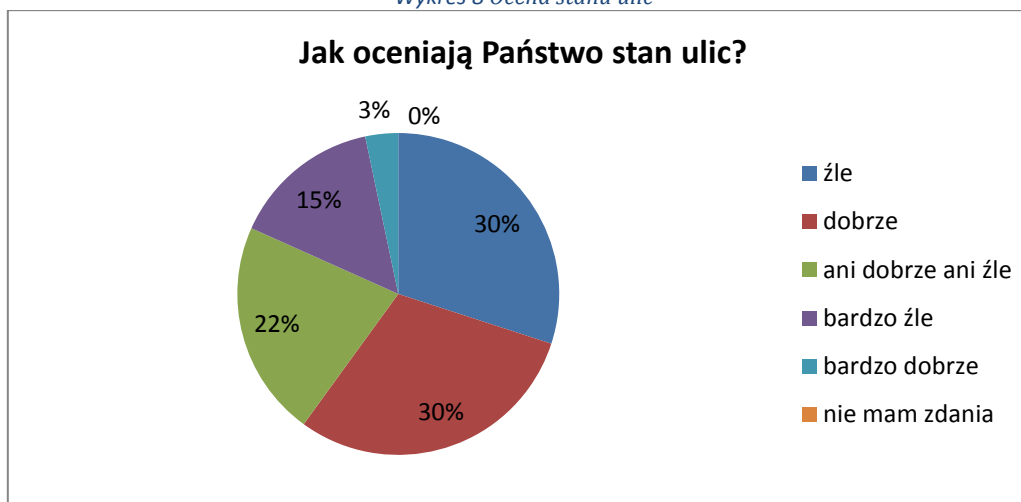
Wykres 7 Ocena poziomu porządku publicznego (w zakresie przestępczości, chuligaństwa, niszczenia mienia).

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa badanych negatywnie ocenia poziom utrzymania porządku publicznego. 1/3 postrzega go ani dobrze, ani źle.

Wykres 8 Ocena stanu ulic

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Oceny ankietowanych co do stanu ulic są podzielone, jednak blisko połowa osób ocenia go negatywnie.

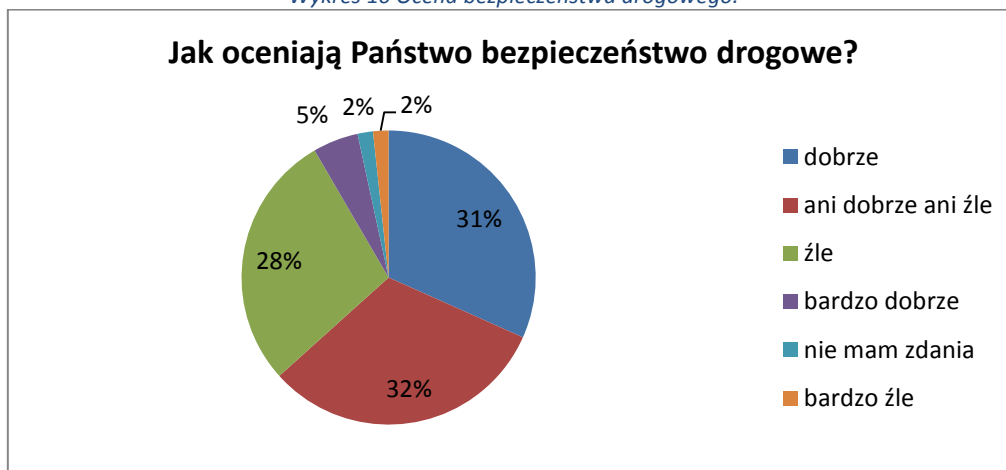
Wykres 9 Ocena dostępności do dróg rowerowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Blisko połowa biorących udział w badaniu wystawiła dobre i bardzo dobre oceny dotyczące dostępności dróg rowerowych.

Wykres 10 Ocena bezpieczeństwa drogowego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Opinie mieszkańców w sprawie bezpieczeństwa drogowego są bardzo podzielone.

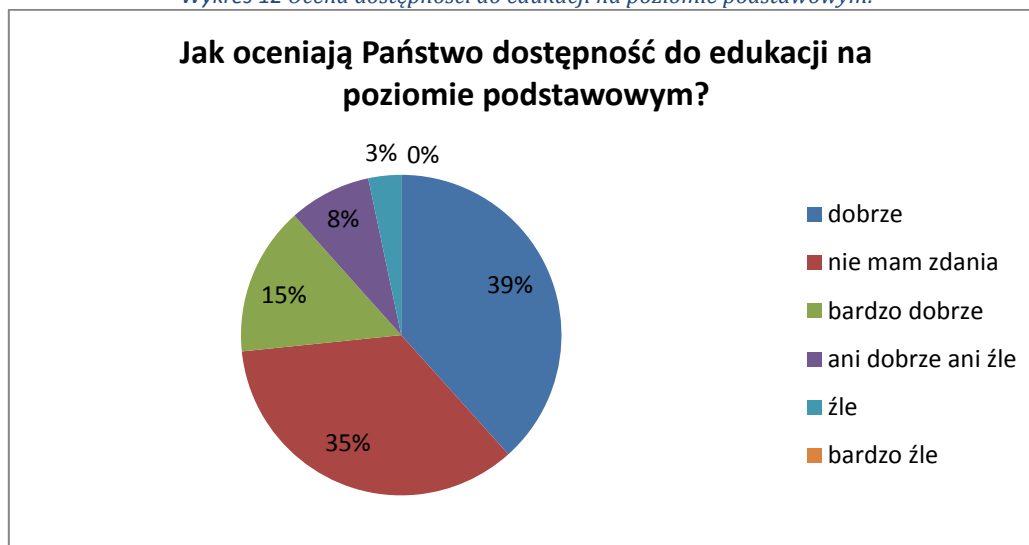
Wykres 11 Ocena dostępności do usług publicznych w zakresie opieki nad dziećmi poniżej 3. roku życia .

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Prawie połowa badanych nie posiadała zdania w kwestii dostępności usług opiekuńczych dla dzieci poniżej 3 lat. Kolejną kategorią wskazań to ocena negatywna (1/5 wskazań).

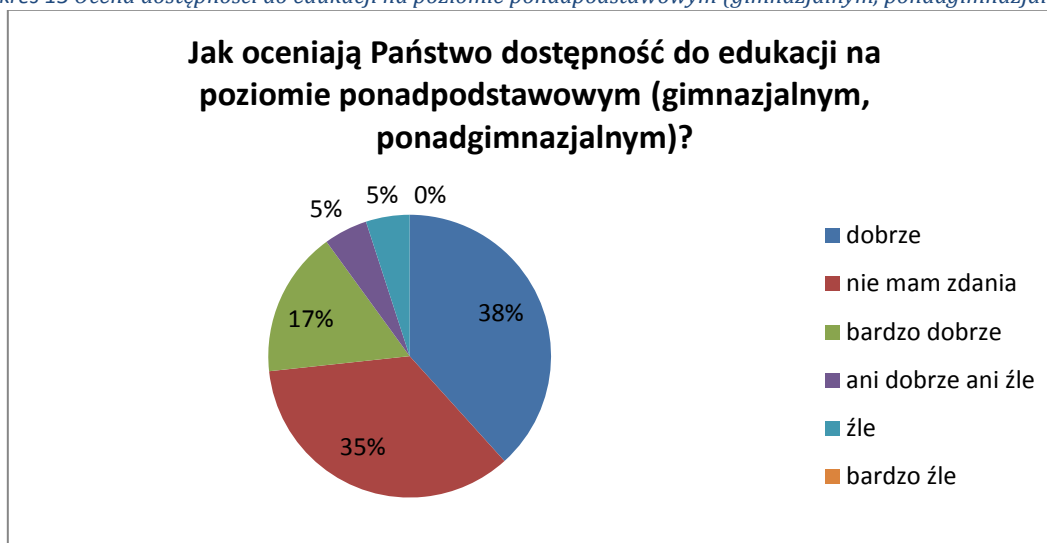
Wykres 12 Ocena dostępności do edukacji na poziomie podstawowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia dostępność do edukacji na poziomie podstawowym.

Wykres 13 Ocena dostępności do edukacji na poziomie ponadpodstawowym (gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym).

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Połowa respondentów dobrze i bardzo dobrze ocenia dostępność do edukacji ponadpodstawowej.

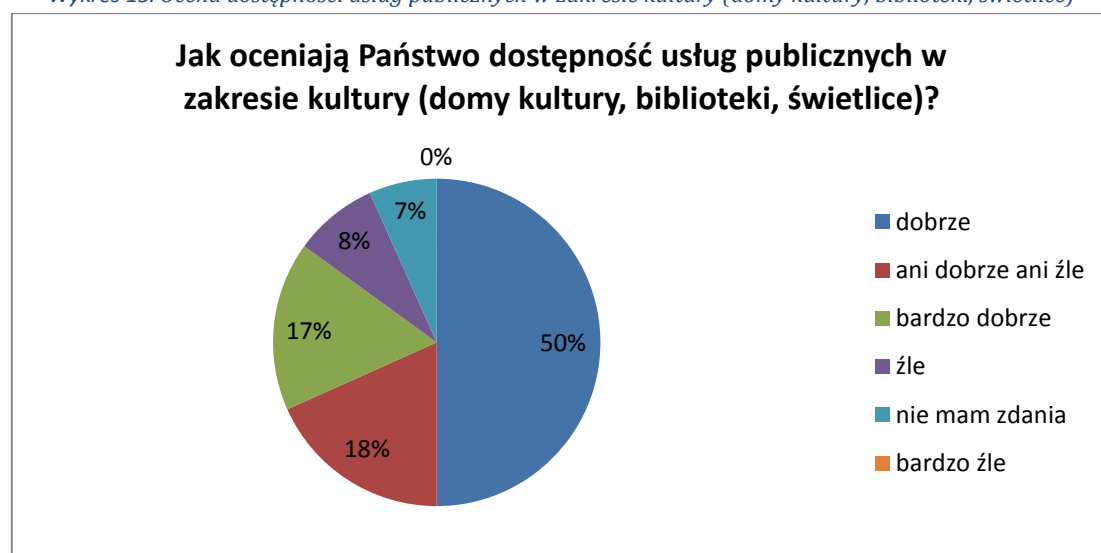
Wykres 14 Ocena dostępności do działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Choć zdania dotyczące dostępności do działań aktywizujących lokalną społeczność są podzielone, to jednak aż 1/3 uczestników ankiety ocenia ją negatywnie.

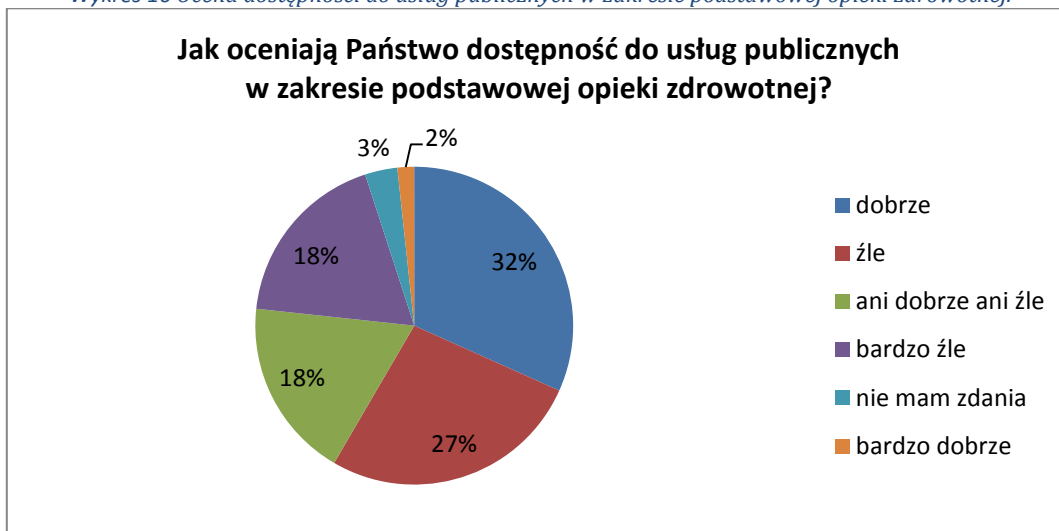
Wykres 15. Ocena dostępności usług publicznych w zakresie kultury (domy kultury, biblioteki, świetlice)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Dostęp do różnorodnych działań kulturalnych prowadzonych przez instytucje publiczne aż 2/3 badanych ocenia dobrze lub bardzo dobrze.

Wykres 16 Ocena dostępności do usług publicznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Prawie połowa respondentów uważa, że dostęp do usług w zakresie służby zdrowia jest zły lub bardzo zły.

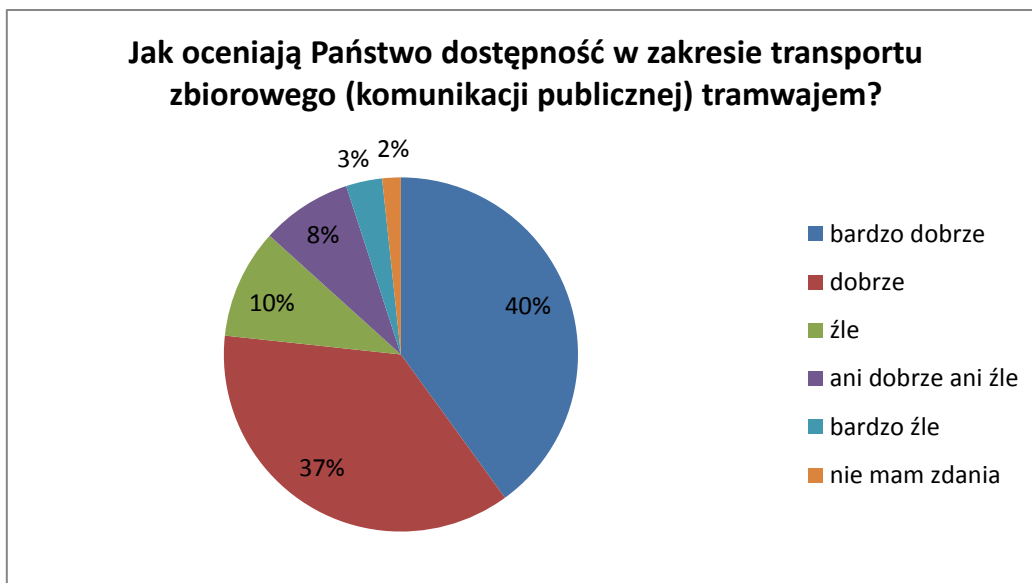
Wykres 17 Ocena dostępności do usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa badanych dobrze ocenia dostęp do sportu i rekreacji w Krakowie.

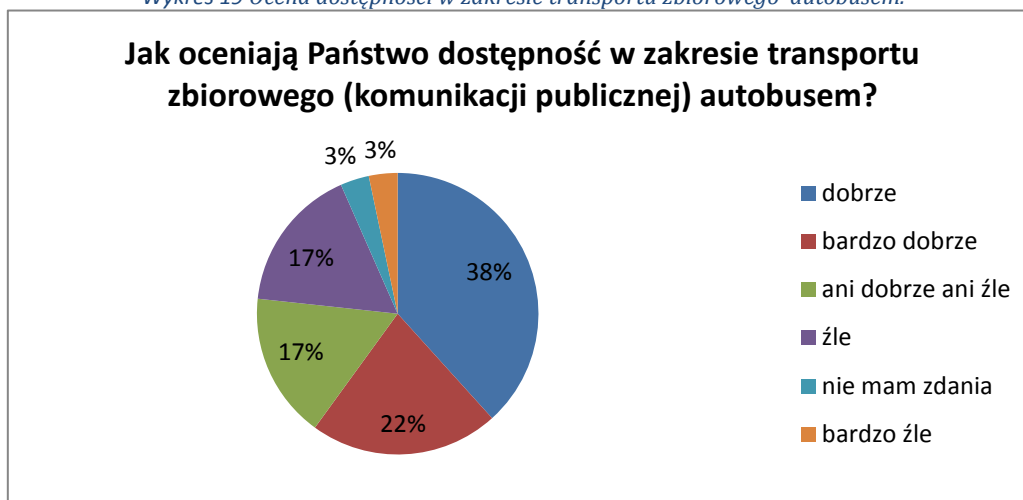
Wykres 18 Ocena dostępności w zakresie transportu zbiorowego tramwajem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Aż trzy czwarte ankietowanych, pozytywnie ocenia dostęp do komunikacji publicznej w zakresie połączeń tramwajowych.

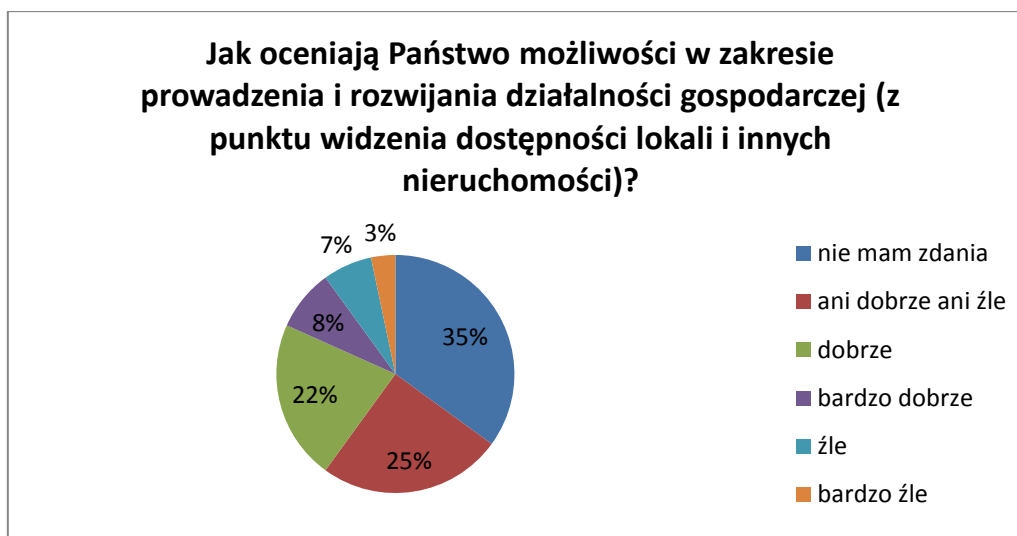
Wykres 19 Ocena dostępności w zakresie transportu zbiorowego autobusem.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa badanych uważa, że ma dobry dostęp do komunikacji autobusowej w Krakowie.

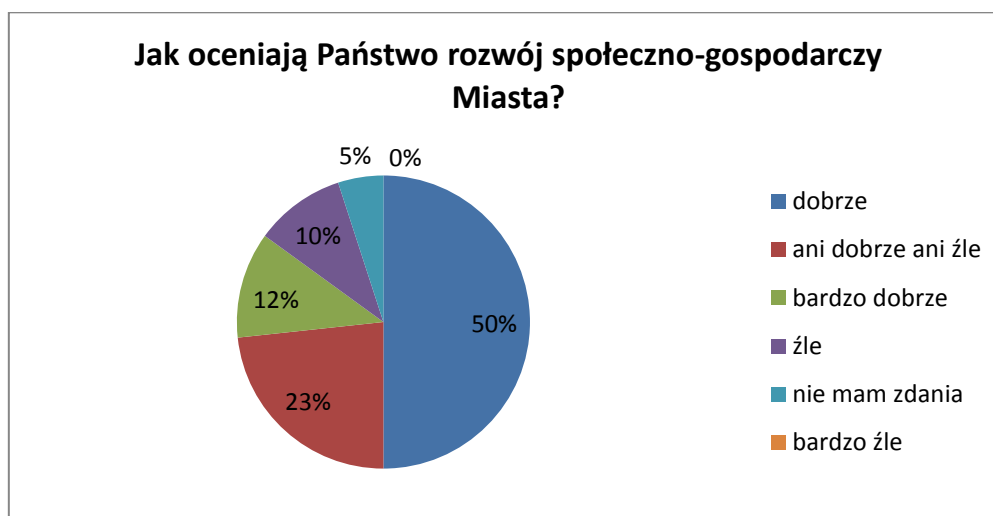
Wykres 20 Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (z punktu widzenia dostępności lokali i innych nieruchomości)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa badanych nie umiała wskazać jednoznacznie odpowiedzi lub nie ma zdania w tym zakresie.

Wykres 21. Ocena rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Blisko 2/3 spośród badanych pozytywnie oceniło rozwój społeczno-gospodarczy Miasta, przy jedynie 10% negatywnych opinii.

Na podstawie powyższych wyników można stwierdzić, że osoby biorące udział w badaniu:

- dobrze oceniają – jakość życia w Krakowie, ogólny poziom utrzymania przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej, dostępność do dróg rowerowych, dostępność do edukacji na poziomie podstawowym, dostępność do edukacji na poziomie ponadpodstawowym (gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym), dostępność usług publicznych w zakresie kultury (domy kultury, biblioteki, świetlice), dostępność do usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji, dostępność w zakresie transportu zbiorowego

(komunikacji publicznej) tramwajem, dostępność w zakresie transportu zbiorowego (komunikacji publicznej) autobusem, rozwój społeczno-gospodarczy Miasta,

- źle oceniają – czystość powietrza w Krakowie, poziom porządku publicznego (w zakresie przestępczości, chuligaństwa, niszczenia mienia), dostępność do usług publicznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej,
- mają podzielone zdanie w sprawie – stanu środowiska przyrodniczego, stanu terenów zielonych (parki, place zabaw, skwery, zieleńce), stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów do nich przylegających, stanu ulic, bezpieczeństwa drogowego, dostępności do usług publicznych w zakresie opieki nad dziećmi poniżej 3. roku życia, dostępności do działań w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności, możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej (z punktu widzenia dostępności lokali i innych nieruchomości).

Poniżej zestawiono w formie tabelarycznej informacje o odsetku badanych zamieszkujących poszczególne Dzielnice Krakowa.

Tab. 1 Dzielnica zamieszkania ankietowanych

Nazwa Dzielnicy	Liczba %
Dzielnica VIII Dębniki	18,3%
Dzielnica XVIII Nowa Huta	11,7%
Dzielnica III Prądnik Czerwony	10%
Dzielnica IV Prądnik Biały	8,3%
Dzielnica XIII Podgórze	8,3%
Dzielnica I Stare Miasto	6,7%
Dzielnica XV Mistrzejowice	6,7%
Dzielnica XII Bieżanów – Prokocim	6,7%
Dzielnica II Grzegórzki	6,7%
Dzielnica XI Podgórze Duchackie	5%
Dzielnica X Swoszowice	5%
Dzielnica IX Łagiewniki - Borek Fałęcki	3,3%
Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie	1,7%
Dzielnica XVI Bieńczyce	1,7%
Dzielnica VI Bronowice	1,7%
Dzielnica VII Zwierzyniec	1,7%
Dzielnica V Krowodrza	0%
Dzielnica XIV Czyżyny	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Na podstawie wyników można stwierdzić, że najwięcej osób biorących udział w ankiecie zamieszkuje Dzielnicę VIII – Dębniki, Dzielnicę XVIII – Nową Hutę i Dzielnicę III – Prądnik Czerwony. Wśród badanych nie ma żadnego przedstawiciela Dzielnicy V – Krowodrza i Dzielnicy XIV – Czyżyny.

W kolejnej części ankiety, badani zostali poproszeni o szczegółowe wskazanie, jaki obszar zamieszkiwanej przez nich dzielnicy (lokalizacja na poziomie osiedla, ulicy, adresu nieruchomości) mogą uznać za: zagrożony ubóstwem, zamieszkały w dużej mierze przez osoby starsze, wymagający zagospodarowania, miejsce ważne dla lokalnej społeczności, niebezpieczny, zanieczyszczony, zaniedbany, wizytówkę dzielnicy. Wśród odpowiedzi w danej kategorii cech przeważały pojedyncze wskazania, natomiast dla wskazań powtarzających się ich liczba została podana w nawiasie.

Tereny zagrożone ubóstwem: stara część Nowej Huty (4), Azory (3) (w tym ulice Zdrowa, Czerwieńskiego, Pallacha, Jaremy, Stachewicza), os. Piastów - w tym lokale z mieszkaniami socjalnymi (2), całość [miasta], okolice ul. Limanowskiego, Plac Centralny, ul. Struga, os. Podwawelskie ul. Ceglarska, Ruczaj, Borek Fałęcki – pętla, Kliny – okolice parku Maćka i Dorotki, Nowy Bieżanów, Nowy Prokocim, os. Robotnicze, os. Na Skarpie, os. Kazimierzowskie, dzielnica

Mistrzejowice, rejon ogródków działkowych przy zalewie Zesławice, Jadwigi z Łobzowa, Park im. Wyspiańskiego, ul. Rybitwy (lokale socjalne), peryferia miasta, os. Kozłówek, ul. Praska (osiedle robotnicze), Prądnik Biały Zachód, ul. Marczyńskiego, przestrzeń rozgraniczona ulicami Kobierzyńską a Bobrzyńskiego i Grota-Roweckiego.

Tereny zamieszkałe w dużej mierze przez osoby starsze: os. Podwawelskie (3), „stara” Nowa Huta (od Mogiły po Rondo Czyżyńskie) (3), os. Olsza II (2), Mistrzejowice nowe (2), os. Na Kozłowce (szczególnie rejon ulic Wolska i Na Kozłowce) (2), Okolice Ugorka, os. Ugorek (2), okolice przystanków Bosaków – Miechowity, os. Piastów całość [miasta], os. Oficerskie – II dzielnica, ul. Kapelanka 25, okolice kampusu UJ i strefy, okolice Hali Targowej, Prokocim, Nowy Prokocim, stare Dębniaki, rynek Dębnicki, os. Pychowice (północna część), ul. Dworcowa, ul. Wielicka, stare budynki spółdzielni mieszkaniowej „Kabel”, os. Na Skarpie, os. Centrum A B C D, os. Strusia, os. Kalinowe, os. Wandy, os. Willowe, ul. Narzymskiego, ul. Lotnicza, os. Widok, os. Tysiąclecia, os. Złotego Wieku, ul. Weisa, ul. Rózyckiego, ul. Gnieźnieńska, ul. Ofiar Dąbia, ul. Bajeczna, Wola Duchacka Zachód (rejon ul. Beskidzkiej), os. Nowy Bieżanów (ulice: Aleksandry, Heleny, Barbary, Duża Góra), rejon ul. Nad Sudołem, Pigionia, os. Prądnik Biały, os. Na Stoku, ul. Saska, rejon Salwatora, bloki z wielkiej płyty, Centrum Miasta.

Tereny wymagające zagospodarowania: Zakrzówek (4), os. Piastów (2), Kliny (nowa część) (2), Plac Biskupi (2), Zalew Zesławice (2), brzeg rzeki Białuchy (od ul. Supniewskiego do ul. Rakowickiej) (2), os. Ruczaj, Park Wiśniowy Sad, Plac Centralny, ul. Łokietka – końcowy fragment, ul. Lipska (na wysokości pętli tramwajowej), „stara” Nowa Huta, rejon ul. Kapelanka i Rozdroże - działka nr 188/1, Zesławice – budynek po cegielni ul. Grzegórzecka, ul. Cystersów, Borek Fałęcki – pętla tramwajowa, centrum przesiadkowe, ul. Półtangi, stacja kolejowa Kraków Bieżanów, Dębniaki (ul. Konopnickiej), os. Robotnicze, os. Pychowice (ul. Sodowa, Skalica, Zakrzowiecka, Jemiołowa, teren między Cmentarzem w Pychowicach i Kampusem UJ), os. Podwawelskie (okolice ul. Twardowskiego, teren pomiędzy osiedlem i rzeką Wilgą), Ruczaj (ul. Lipińskiego, Pszczelna), Kopiec Wandy, teren wzdłuż Wisły, os. Strusia, os. Albertyńskie, południowa część Dzielnicy X (Swoszowice, Soboniowice, Kosocice), ul. Skotnicka ul. Babińskiego ul. Kozienicka ul. Dobrowolskiego, Mydlniki, park wokół Fortu Batowice, park Tysiąclecia, os. Bohaterów Września, os. Złotego Wieku, os. Tysiąclecia, os. Olsza II, przestrzeń pomiędzy szpitalem im. Jana Pawła II i Krowodrzą Górka, wzdłuż ul. Opolskiej rejon Zalewu Bagry (ul. Grochowa, Bagrowa, Kozia), miejsce po domu towarowym „Gigant”, teren między szpitalem Narutowicza a torowiskiem tramwajowym Krowodrza Górka, Zacisze, os. Złocień, ul. Fabryczna, Piaski Nowe – planowany Park Drwinki, Park Duchacki, działki pomiędzy ul. Estońską i ul. Wolności, ul. Igołomska i okolice, tereny zielone pomiędzy ulicami Duża Góra i Barbary, Prądnik Biały Zachód, Górka Narodowa, okolice ul. Kuźnicy Kołtatajowskiej (obszar do torów kolejowych), ul. Meiera, rejon ulic Makuszyńskiego i Nowolipki, fort Dłubnia i otoczenie, ul. Tyniecka – obszar wokół niej, Fort Bodzów, ul. Golikówka, ciąg ulic Księcia Józefa – Kościuszki, ciąg pieszo - rowerowy wzdłuż ul. Księcia Józefa, rejon na zachód od ul. Wioślarskiej między ul. Księcia Józefa a Wisłą, ciągi pieszo rowerowe wzdłuż Rudawy, rejon pod Kopcem Kościuszki od Al. Waszyngtona w kierunku ul. Królowej Jadwigi, dawna restauracja w Lesie Wolskim, blokowisko przy ul. Czerwone Maki, Rybitwy.

Miejsce ważne dla lokalnej społeczności: Zakrzówek (5), Plac Centralny (3), Planty Mistrzejowickie (2), os. Centrum (2), Bagry (2), Zalew Zesławice (2), os. Piastów, Rynek Główny, Kazimierz os. Boh. Września, Aleja Róż, parafia z kuchnią dla potrzebujących i klubem seniora - os. Oficerskie, pl. E. Raczyńskiego, Pszona- Fiołkowa - Ugorek – Ułanów, Plac Centralny, Skwery na Miechowity, place zabaw, Skałki Twardowskiego, Bulwary Wiślane, Pętla Borek Fałęcki, Kliny, Centrum Handlowe Zakopianka, Park Maćka i Doroty, Forty, Las Borkowski, Ulice: Sobieskiego, Kremerowska, Karmelicka, Batorego; Szpital dziecięcy, parafie, Dwór Czczów, Rynek Dębnicki, Bulwary wiślane, ul. Komandosów, ul. Sodowa, teren między Cmentarzem w Pychowicach i Kampusem UJ, skrzyżowanie ul. Kobierzyńska/Grota-Roweckiego, teren pomiędzy osiedlem i rzeką Wilgą, ul. Niebieska wraz z usytuowanymi przy niej dwoma

kościółami, cmentarzem, boiskiem sportowym i halą sportową, Park Tysiąclecia, Fort Batowice, Fort Mistrzejowice, tereny przy Domu Harcerza - ul. Lotnicza, ul. św. Wojciecha rejon pawilonów handlowych po obu stronach ulicy ks. Jancarza pomiędzy os. Złotego Wieku i Tysiąclecia, Park im. Stanisława Wyspiańskiego, Krowodrza Górka – miejsce po DT Gigant, Bulwary, Plac Biskupi, działki pomiędzy ul. Estońską a ul. Wolności, ul. Kuźnicy Kołłątajowskiej 13, aktualne lub niegdysiejsze, lokalne ośrodki kultury lub lokalne wielofunkcyjne centra osiedlowe: Młyńska Boczna - Dzielskiego, rejon dawnego kina Ugorek, Dobrego Pasterza – Promienistych, Park Zielony Jar, otoczenie zabudowy usługowej na osiedlu Na Stoku, otoczenie zalewu przy ul. Bulwarowej, rejon stawu przy ulicy Kaczeńcowej, Rynek Dębnicki, ul. Tyniecka, Rynek Podgórski, ciąg ulic Księcia Józefa - Kościuszki, Królowej Jadwigi - Al. Focha, Plac na Stawach, Las Wolski, ciągi pieszo rowerowe wzdłuż Wisły i Rudawy, rejon Błóż Krakowskich; rejon Parku Decjusza.

Tereny niebezpieczne: os. Piastów(2), Kurdwanów (2), Azory (2), Las Borkowski (2), os. Lipska (2), os. Kazimierzowskie (2), os. Kolorowe (2) os. Boh. Września, Rejon Placu Centralnego, ogródki działkowe przy ul. Rozdroże, przejście z ul. Komandosów na Rozdroże, ul. Miechowity, ul. Limanowskiego, Kapelanka 25, zjazd od ul. Zawilej na ul. Księżycową, ciąg komunikacyjny Teligi – Ćwiklińskiej, bulwar na wysokości os. Robotniczego, plac zabaw przy ul. Dworcowej, os. Albertyńskie, os. Na Stoku, ul. Popielitów, ul. Kozienicka, ul. Babińskiego, brzegi rzeki Białucha, ul. Czepca, Kwartal pomiędzy ul. Krowoderskich Zuchów, Wybickiego, Batalionu Skała, Łokietka, blisko sklepu Tesco, Biedronka, zalew Bagry wieczorami, Przejście od pętli autobusowej do ul. H i K. Czczów, ogrodzone budynki SM Śnieżka, ul. Szewska/ ul. Floriańska nocą, os. Stalowe, Bulwar Poleski, teren zielony pomiędzy (park) ul. Aleksandry - pętla tramwajowa a ul. Jerzmanowskiego, Górka Narodowa Zachód, poblizie Cmentarza Grębałowskiego, ul. Tyniecka, rejon od ul. Wioślarskiej między ul. Księcia Józefa a Wisłą, rejon pod Kopcem Kościuszki od Al. Waszyngtona w kierunku ul. Królowej Jadwigi, Nowa Huta.

Tereny zanieczyszczone: Zakrzówek (2) – droga do cegielni, cały Kraków, os. Piastów, os. Boh. Września, okolice placu targowego Bagry, os. Wandy, os. Willowe, os. Ogrodowe, Rejon garaży przy ul. Komandosów - koło kościoła, staw przy Wildze, Czerwone Maki, al. Pokoju, Pętla Borek Fałęcki, Pierwsza Dzielnica, obszar stacji kolejowej Kraków Bieżanów na północ od torów kolejowych w rejonie ul. Półtangi, os. Robotnicze (okolice garaży), teren między Cmentarzem w Pychowicach i Kampusem UJ, teren pomiędzy osiedlem i rzeką Wilgą, Plac Centralny, Nowa Huta, „stara” Nowa Huta, Zalew Zesławice, teren przed bankiem PEKAO S.A. na os. Kolorowym, ul. Kozienicka, rzeka Białucha, ul. Balicka, ul. Filtrowa, Zalew Bagry, tereny obok szpitala im. Jana Pawła II, teren między szpitalem Narutowicza a torowiskiem tramwajowym, Zlewnia Płaszów, Bacutil, inwestycja odzysku miedzi niedaleko osiedla, ul. Karmelicka, ul. Grodzka przy placu Wszystkich Świętych, działki pomiędzy ul. Estońską a ul. Wolności, bulwar pomiędzy mostem Dębnickim a Grunwaldzkim, ul. Pachonńskiego, północny odcinek al. 29 Listopada, okolice cementowni przy ul. Bociana, jar przy ul. Architektów, ul. Limanowskiego, ul. Lwowska, ul. Targowa, rejon na zachód od ul. Wioślarskiej między ul. Księcia Józefa a Wisłą, rejon pod Kopcem Kościuszki od Al. Waszyngtona w kierunku ul. Królowej Jadwigi.

Wizytówka dzielnicy: Dworek Białooprądnicki (4), Zakrzówek(3), , Rynek Podgórski (3), Plac Centralny (3), Park Ratuszowy (2), Bulwary Wiślane (2), Rynek Dębnicki (2), Rondo Mogiłskie, Park Dębnicki, ul. św. Jacka, ul. Ceglarska, ul. Twardowskiego, Park Maćka i Doroty, ul. Sobieskiego, ul. Kremerowska, Park Jerzmanowskich i sąsiedni park przy ul. Ściegiennego, Kampus UJ, ul. Dworcowa, ul. Wielicka, place zabaw, Rondo Czyżyńskie, Kopiec Wandy, os. Centrum, Park w Swoszowicach, ul. Skotnicka w części, ul. Stańczyka, ul. Wesele, ul. Szablowskiego, Zielony most, ul. Wiedeńska, Planty Mistrzejowickie, okolice rzeki Białucha, Park im. S. Wyspiańskiego, Zalew Bagry, Centrum Kongresowe, Dwór Czczów, ul. Kanonicza, teren wewnętrzny w osiedlu Kurdwanów - "park" pomiędzy ul. Witosa a ul. Wystouchów, zagospodarowanie terenów zielonych w osiedlu Kozłówek pomiędzy ul. Wolską a Seweryna, okolice wzdłuż rzeczki Biały Prądnik, Park Zielony Jar, Plac Bohaterów Getta, rejon Błóż

Krakowskich: Al. Focha, ul. Piastowska, Al. 3 Maja, stadion Cracovii, kopiec Kościuszki, kopiec Piłsudskiego, ZOO, Park Decjusza, plac zabaw w Przegorzałach; Centrum.

Tereny zaniedbane: cała dzielnica, os. Piastów, ulica Łokietka od ul. Opolskiej do końca, ul. Limanowskiego, teren Szpitala Babińskiego, rejon ulic Kapelanka i Rozdroże, ul. Rydlówka, ul. Kapelana – tereny przy niej, pętla tramwajowa Borek Fałęcki, rejon stacji kolejowej Kraków – Bieżanów, Dębniki, os. Robotnicze, os. Pychowicka, teren między Cmentarzem w Pychowicach i Kampusem UJ), os. Podwawelskie, Ruczaj (ul. Pszczelna, Bułgarska), okolice dworca kolejowego w Płaszowie, Kopiec Wandy i teren wzdłuż Wisły, os. Teatralne, Kosocice, Soboniewice, ul. Hallera, Planty Mistrzejowickie, obszar Nowej Huty, ul. Babińskiego, ul. Bunscha, brzegi rzeki Białuchy, ul. Filtrowa, ul. Wieniawy-Długoszewskiego, tereny przy ul. Conrada – strona południowa, skrzyżowanie Saska-Płaszowska, teren między szpitalem Narutowicza a torowiskiem tramwajowym Osiedle Krowodrza Górka, miejsce po domu towarowym "Gigant", os. Przewóz, os. Złocień, ul. Kosynierów, ul. Dąbska, ul. Białucha, plac Biskupi, Piaski Nowe, Park Duchacki, działki pomiędzy ul. Estońską a ul. Wolności, os. Ruscza, Bulwary, skupisko bloków w rejonie ul. Pachońskiego, garaże ul. Nad Sudołem, ul. Kuźnicy Kołatajowskiej, ul. Meiera), otoczenie Fortu Dłubnia, droga rowerowa od ul. Tynieckiej do ul. Kolnej, ul. Lipska, ul. Rybitwy, ul. Golikówka, ul. Przewóz, ciąg ulic Księcia Józefa – Kościuszki, rejon na zachód od ul. Wioślarskiej między ul. Księcia Józefa a Wisłą, rejon pod Kopcem Kościuszki, od Al. Waszyngtona w kierunku ul. Królowej Jadwigi, rejon hotelu Cracovia.

4. Sprawozdanie ze spotkań informacyjno-konsultacyjnych

W ramach konsultacji zorganizowano siedem spotkań informacyjno-konsultacyjnych (w tym dwa o charakterze warsztatowym) dla mieszkańców i wszystkich zainteresowanych procesem rewitalizacji.

Pierwsze spotkanie, poprzedzone konferencją prasową Prezydenta Krakowa, odbyło się 20 czerwca 2016 r., o godzinie 17:30, w Miejskim Centrum Dialogu przy ul. Brackiej 10. Miało ono charakter informacyjny, dotyczyło przyczyn aktualizacji oraz przyjętej metody pracy. Informacja o spotkaniu pojawiła się w prasie, na oficjalnych stronach internetowych miasta Krakowa, na stronie rewitalizacja.krakow.pl oraz na dedykowanej stronie na portalu społecznościowym Facebook „Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa”. Mimo to w spotkaniu wzięło udział łącznie ok. 10 osób. Po przedstawieniu informacji przez przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa i Wykonawcę, pytano o możliwości i zasady finansowania projektów w obszarze rewitalizacji oraz jakie będą szanse na wsparcie projektu, jeżeli teren znajdzie się poza obszarem.

Drugie spotkanie odbyło się 15 lipca 2016 r., w Muzeum Etnograficznym w Krakowie, przy pl. Wolnica 1, trwało od godz. 18.00. Na spotkaniu przedstawiono wyodrębnione w wyniku analizy w skali całego Miasta, trzy podobszary rewitalizacji i ich proponowane granice: Stare Miasto – Kazimierz, Stare Podgórze – Zabłocie, „stara” Nowa Huta. Poinformowano także zebranych o zbliżającym się terminie rozpoczęcia naboru projektów. W spotkaniu (oprócz przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa i wykonawcy) wzięło udział około 15 osób.

W części przeznaczonych na dyskusję, głosy gości dotyczyły głównie:

- Wymagań wobec projektów rewitalizacji, planowanych procedur naboru do MPRK oraz dalszej ścieżki ubiegania się o dofinansowanie;
- Kształtu obszaru rewitalizacji, zasad i skali przeprowadzonej analizy, uwzględnionych wskaźników;
- Współpracy Miasta z podmiotami i beneficjentami zewnętrznymi, możliwości składania przez nieformalne grupy mieszkańców projektów do Programu;
- Wyników geoankiety, przeprowadzonej w ramach procesu diagnozowania Miasta pod kątem wyznaczenia obszaru rewitalizacji,
- Problemów związanych z uzyskaniem właściwych efektów rewitalizacji, w związku z brakiem stałego finansowania przedsięwzięć i oparcia ich przede wszystkim na finansowaniu Unii Europejskiej.

Szczegółowe zagadnienia poruszane przez uczestników spotkania m.in. dotyczyły:

- możliwości poszerzenia wyznaczonych obszarów rewitalizacji,
- kwestii budżetu przeznaczanego na działania rewitalizacyjne – czy są to tylko środki unijne, czy Miasto także przewiduje nakład swoich funduszy na te zadania,
- wsparcia przez Referat ds. Rewitalizacji mieszkańców w ich kontaktach z innymi jednostkami i wydziałami miejskimi,
- kwestii zawierania partnerstw projektowych,
- terminu przeprowadzania konsultacji społecznych w sprawie rewitalizacji,
- wypowiedzi uczestników, że inne wskazane przez nich tereny bardziej potrzebują rewitalizacji,
- prośby o wskazanie przykładów z Polski i Europy udanej rewitalizacji obszarów.

Ryc. 5 Spotkanie informacyjne z prezentacją podobszarów rewitalizacji.

Źródło: archiwum własne.

Trzecie spotkanie poświęcone podobszarowi rewitalizacji „stara” Nowa Huta, odbyło się 9 sierpnia 2016 r. od godziny 18.00, w Sali Klubowej Klubu Technika w Krakowie-Nowej Hucie, os. Centrum C 10b. Na spotkaniu przedstawiono zebranym zakres rewitalizacji, proponowane cele rozwojowe oraz sposób przygotowania i naboru projektów rewitalizacyjnych. Wzięło w nim udział 20 uczestników reprezentujących mieszkańców oraz zainteresowane organizacje i instytucje.

W części przeznaczony na dyskusję, zapytania i wnioski oraz uwagi gości dotyczyły następujących kwestii:

- Konstrukcji i sformułowania celów, które zostały zaprezentowane na niniejszym spotkaniu;
- Składania fiszki projektowej, w przypadku nieformalnej grupy mieszkańców;
- Udostępnienia projektów rewitalizacyjnych składanych przez miasto i miejskie instytucje mieszkańcom, tak aby można było już na tym etapie poddać je konsultacjom społecznym i wypracowywać wspólne rozwiązania;
- Krytyki miasta, w kontekście niezrealizowania poprzedniego programu rewitalizacji;
- Zaprezentowania zebranym udanych przykładów rewitalizacji z Polski i z krajów Zachodnich, które odnosiłyby się do rewitalizacji „starej” Nowej Huty.

Szczegółowe zagadnienia poruszane przez uczestników spotkania m.in. dotyczyły:

- braku porozumienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków w kwestii rozmieszczenia stolików kawiarnianych z parasolkami na Placu Centralnym,
- polityki ZBK w kwestii gospodarowania zasobem lokali w Nowej Hucie,
- postrzegania i wizerunku dzielnicy w oczach mieszkańców innych części miasta,
- dbałości o zielen miejską np. koszenie traw,
- porównania działań rewitalizacyjnych prowadzonych w Łodzi z tymi prowadzonymi w Krakowie,
- starania się o środki w ramach poddziałania 11.4,

- remontów w Nowej Hucie,
- prowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami w sprawach dla nich ważnych,
- powiązania projektów między sobą na etapie tworzenia fiszek,
- pomoc ze strony Centrum Obywatelskiego w kwestii projektów rewitalizacyjnych, zawierania partnerstw,
- utworzenia klastra rewitalizacji.

Ryc. 6 Spotkanie informacyjno-konsultacyjne dla podobszaru „stara” Nowa Huta.

Źródło: archiwum własne.

Czwarte spotkanie poświęcone podobszarowi rewitalizacji Stare Miasto – Kazimierz, odbyło się 16 sierpnia br. od godziny 18:00, w Muzeum Inżynierii Miejskiej, na ul. Św. Wawrzyńca 15. Na spotkaniu tym przedstawiono zebrany zakres rewitalizacji, proponowane cele rozwojowe oraz sposób przygotowania i naboru projektów rewitalizacyjnych. Wzięło w nim udział 15 osób reprezentujących mieszkańców i innych interesariuszy.

W części przeznaczony na dyskusję, głosy gości dotyczyły następujących kwestii:

- Problemów mieszkańców tego obszaru, które towarzyszą im na co dzień m.in. problem z parkowaniem, z utrzymaniem porządku i czystości w miejscach publicznych, hałasem, ciszą nocną;
- Wskazywanej przez uczestników spotkania destrukcji więzi społecznej na Kazimierzu;
- Informowania i wykorzystania różnych kanałów do dystrybucji informacji (nie tylko Internet), ażeby wiadomości np. o spotkaniach docierały do większej liczby osób
- Wypełniania fiszki projektowej oraz dalszych etapów postępowania z projektami, zawierania partnerstw, konkursu na poziomie Urzędu Marszałkowskiego;
- Montażu finansowego, budżetu projektu jaki należy przedstawić w fiszce.

Szczegółowe zagadnienia poruszane przez uczestników spotkania m.in. dotyczyły:

- konieczności uporządkowania ruchu samochodowego na Kazimierzu,

- ukazanie dzielnicy jako miejsca zabytkowego, nie tylko dobrego na imprezy i rozrywkę,
- jakości życia mieszkańców,
- problemu niszczących kamienic, braku środków finansowych przez Wspólnoty Mieszkańcowskie na dokonywanie remontów,
- projektów partnerskich i kwestii pomocy publicznej,
- kwestii innych miast starających się o środki z poddziałania 11.1.1,
- terminów naboru fiszek projektowych,
- znalezienia prezentowanych treści w Internecie,
- projektów kulturalnych.

Ryc. 7 Spotkanie informacyjno-konsultacyjne dla podobszaru rewitalizacji Stare Miasto – Podgórze.

Źródło: archiwum własne.

Piąte spotkanie dedykowane podobszarowi rewitalizacji Stare Podgórze – Zabłocie, zostało zorganizowane 25 sierpnia br. od godziny 18:00, w Innowacyjnym Laboratorium ILAB Plus Eurokreator, które mieści się na ulicy Przemysłowej 13. Na spotkaniu tym przedstawiono zebranym zakres rewitalizacji, proponowane cele rozwojowe oraz sposób przygotowania i naboru projektów rewitalizacyjnych. W spotkaniu wzięło udział 28 osób – mieszkańców oraz przedstawicieli zainteresowanych organizacji i instytucji.

W części przeznaczony na dyskusję, pytania i wnioski oraz uwagi gości dotyczyły następujących kwestii:

- Udostępnienia do publicznej wiadomości dokumentu diagnozy, przed zakończeniem naboru fiszek projektowych;
- Wskazania komplementarnych projektów, pomysł utworzenia banku pomysłów, platformy porozumienia pomiędzy potencjalnymi wnioskodawcami;

- Kwalifikacji fiszek projektowych przez powołaną komisję konkursową;
- Rozwiązania problemu wsparcia finansowego przez Miasto projektów rewitalizacyjnych, które nie uzyskają dofinansowania w konkursie Urzędu Marszałkowskiego;
- Większego zaangażowania Rad Dzielnic w działania na rzecz rewitalizacji.

Szczegółowe zagadnienia poruszane przez uczestników spotkania m.in. dotyczyły:

- celów zaprezentowanych na spotkaniu (czy zostaną one wzięte pod uwagę przez Urząd, skoro jeszcze nie były konsultowane z urzędnikami)
- problemów mieszkańców tj. braku miejsca spotkań, infrastruktury spędzania wolnego czasu, placów zabaw, terenów zielonych,
- charakteru projektów (czy można je łączyć, czy mają być komplementarne),
- zbyt krótkiego czasu na zbudowanie komplementarności, powiązań między projektami, w związku ze zbliżającym się końcem naboru,
- komisji, która będzie się zajmować kwalifikacją fiszek projektowych, jej działania,
- kwestii w jaki sposób opisać efekty projektu,
- składania fiszki, w przypadku nieformalnej grupy mieszkańców,
- przeznaczenia przez miasto pieniędzy na wkład własnych dla organizacji niegenerujących przychodów,
- działania na rzecz współpracy między mieszkańcami w zakresie fiszek projektowych, składania projektów,
- tworzenia projektów: czy mają to być mini projekty, czy projekty przedstawione w poddziałaniu 11.1.1, gdzie kwoty graniczne są bardzo wysokie,
- konieczności rozpoczęcia działań w ramach PPP,
- procedowania aktualizacji MPRK przez Radę Miasta Krakowa,
- uzupełniania fiszki projektowej pod kątem budżetu projektu.

5. Sprawozdanie z prac warsztatowych

Pierwsze, z zaplanowanych dwóch spotkań warsztatowych, odbywało się 2 września 2016 roku, w Domu Kultury „Podgórze” przy ul. Sokolskiej 13. Dedykowane było mieszkańcom z dwóch podobszarów rewitalizacji: Stare Miasto – Kazimierz oraz Stare Podgórze – Zabłocie. W czasie warsztatów utworzono dwie grupy robocze złożone z mieszkańców podobszarów: Stare Miasto – Kazimierz i Stare Podgórze Zabłocie.

W warsztatach wzięło udział 25 osób. Przybyli zostali podzieleni na grupy, według miejsca zamieszkania lub zainteresowania, dzięki temu utworzono dwie grupy robocze: Stare Miasto – Kazimierz i Stare Podgórze – Zabłocie. Przygotowano także trzecią mapę z podobszarem rewitalizacji „stara” Nowa Huta, na wypadek gdyby ktoś z mieszkańców tego obszaru, chciał wziąć udział w warsztatach w tym terminie. W związku z tym, że nie było żadnego reprezentanta z podobszaru „Stara” Nowa Huta, pracę z mapą wykonali urzędnicy z Wydziału Rozwoju. Na początku każda z grup na mapie przedstawiającej obszar rewitalizacji, którego są przedstawicielami, zaznaczała gdzie i jakie występują problemy. Następnie na podstawie powstałej mapy problemów, starano się w grupach utworzyć projekt rewitalizacyjny dla danego obszaru, który byłby odpowiedzią na wskazane problemy. Grupa podejmowała także próbę opisania pomysłu w fiszce projektowej. Na końcu spotkania prezentowano projekty każdej z grup.

Ryc. 8 Warsztaty dla podobszarów rewitalizacji Stare Miasto – Kazimierz i Stare Podgórze – Zabłocie.

Źródło: archiwum własne.

Warsztaty skierowane przede wszystkim do mieszkańców podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta odbyły się 9 września br., od godziny 18:00, w Teatrze Łaźnia Nowa, na osiedlu Szkolnym 25. W spotkaniu wzięło udział 20 osób. W związku z tym, że uczestniczyli w nim

wyłącznie mieszkańcy i działacze zainteresowani Nową Hutą, uczestników podzielono na trzy grupy robocze i analogicznie do warsztatów odbywających się tydzień wcześniej, poproszono ich o wskazanie na mapie miejsc problemowych, a następnie o zidentyfikowanie pomysłu na projekt rewitalizacyjny, który byłby odpowiedzią na te problemy i podjęcie próby opisanie projektu w fiszce. Na końcu spotkania omawiano wspólnie powstałe w ramach warsztatów projekty. Szczegółowe wyniki spotkań warsztatowych dla trzech podobszarów rewitalizacji opisano w kolejnym podrozdziale.

Ryc. 9 Warsztaty dla podobszaru rewitalizacji „stara” Nowa Huta.

Źródło: archiwum własne.

Na końcu spotkań, odbywała się prezentacja pomysłu lub pomysłów danej grupy roboczej.

Wyniki prac warsztatowych

Podobszar rewitalizacji Stare Miasto – Kazimierz

Grupa zidentyfikowała następujące problemy (część wskazań umieszczono na mapie):

1. Brak zieleni
2. Zastawione chodniki – samochody, ogródki
3. Miejsca parkingowe dla mieszkańców
4. Uciążliwość parkingów dla turystów, hałas, zanieczyszczenie
5. Przewaga komunikacji samochodowej
6. Gentryfikacja – wypieranie mieszkańców
7. Rozluźnienie więzi pomiędzy sąsiadami
8. Brak publicznych toalet
9. Turystyka, turyści: hałas, bezpieczeństwo – brak współpracy policji
10. Problem osób bezdomnych
11. Otwarcie zamkniętych przestrzeni zielonych
12. Brak małej architektury
13. Brak placów zabaw, wykorzystania i udostępniania plant
14. Brak żłobków i przedszkoli
15. Problem czystości
16. Bariery architektoniczne (dostęp do obiektów + chodniki)

Pomysły projektów, rozwiązań:

Grupa odpowiadała na postawione przez siebie pytanie: Co zrobić żeby ludzie chcieli żyć na Kazimierzu?

Ustalono, że należy:

1. Utworzyć miejsca spotkań.
2. Powołać „Oficera Kazimierza”
3. Zmienić politykę mieszkaniową miasta (mieszkania komunalne)

Projekt rewitalizacyjny prezentowany przez grupę: „Modelowa ulica św. Wawrzyńca”.

Ryc. 10 Wyniki prac warsztatowych – Podobszar Stare Miasto-Kazimierz

Źródło: opracowanie własne Aleksander Noworól Konsulting

Podobszar rewitalizacji Stare Podgórze – Zabłocie

Grupa zidentyfikowała następujące problemy i jednocześnie ich rozwiązania (wskazania umieszczono na mapie):

1. Rewitalizacja bulwarów Wisły, ciągi pieszo rowerowe dobrze oświetlone od Mostu na Dąbni do Wilgi-Brożka, likwidacja dzikiego parkowania przy wałach – dawnym lajkoniku
Cel: Integracja mieszkańców zastępowanie komunikacji samochodowej – rowerową i pieszą, poprawa bezpieczeństwa
2. Modernizacja ul. Kącik – bo to jest ogólnie dziadostwo, bardziej przyjazna dla pieszych, ulica przynosi wstyd przed turystami
3. Kładka Zabłocie-Grzegórzki, połączenie dzielnic i centrów kultury (ożywienie małej przedsiębiorczości)
4. Łączenie: a. Lipowa-Kiełkowskiego, b. Mydlarska-Romanowicza, c. od PKP Zabłocie do Hetmańskiej/Dekerta, d. Hetmańska – Powstańców Wielkopolskich
5. Kładka nad Powstańców Wielkopolskich
6. Teren na ewentualną przestrzeń publiczną i centrum o charakterze społeczno-gospodarczym – w budynkach miasta (mała przedsiębiorczość, start-up)
7. Dekerta 15 – Międzynarodowy Dom Sąsiada (aktywizacja mieszkańców, przeciwdziałanie wykluczeniu osób starszych i niepełnosprawnych, komunikacja międzypokoleniowa)
8. a. i b. wybiegi dla psów po obydwu stronach ślimaka – zjazd z Mostu Kotlarskiego (właściciele psów będą je wyprowadzać na przyjazny teren, nie zakłócając życia mieszkańców)
9. Teren na ewentualną przestrzeń publiczną i centrum o charakterze społeczno-gospodarczym – w budynkach miasta (mała przedsiębiorczość, start-up)
10. Integracyjne funkcje nowoczesnej biblioteki w składzie Solnym. Sale na spotkania.
11. Sala gimnastyczna przy gimnazjum 35
12. Lwowska-Traugutta
13. Boisko + smocze skwery + przestrzeń do spotkań w otwartą przestrzeń na Zabłociu (młodzież, spędzenie czasu wolnego aktywnie)
14. Park przy Forcie św. Benedykta. Tematyczna trasa. Rewitalizacja Fortu.
15. Zielone ciągi spacerowe łączące różne obszary miasta. Funkcja spacerów mieszkańców - > interpretacji dzielnic
16. Rewitalizacja społeczna mieszkańców ul. Józefińskiej, którzy tego ewentualnie potrzebują poprzez oświetlenie, estetykę, współpracę z mieszkańcami
17. Ograniczenie parkowania za Zabłociu – strefa – pilne.
18. Dostosowanie ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością – ul. Parkowa; np. ławki.
19. Kamieniołom redemptorystów – teren sportowo – rekreacyjny
20. Zachowanie skweru zielonego Józefińska/Limanowskiego
21. Ciepło sieciowe lub inne ekologicznie ochrona powietrzna – Zabłocie/Podgórze
22. Park na Zabłociu – uzupełnić o tereny PKP i połączenie z ciągiem budowlanym
23. Rewitalizacja terenu zielonego
24. mini park Hetmańska/Tarnowskiego + centrum rozwoju dziecka zaadaptowanej kamienicy
25. Przejścia naziemne z ul. Kącik na plac Bohaterów Getta do przystanków, bo ulica jest barierą architektoniczną, zaburza integrację społeczną
26. Ochrona zabytkowej części Miraculum (tożsamość miejsca, identyfikacja)
27. Rewitalizacja budynków komunalnych przy współudziale mieszkańców – integracja mieszkańców, identyfikacja z miejscem, współudział to też praca.
28. Pod Torami teren zieleni urządzonej – współpraca z PKP.
29. Przejście między ul. Lwowską a Józefińska – zachowanie i oświetlenie (między kamienicami a Apartamentami – dojście do przystanku)
30. Zadrzewienie i zakrzewienie Zabłocie 2 – Lipowa, Przemysłowa, ul. Zabłocie

31. Szalety (ekskluzywne toalety publiczne) partnerstwo publiczno-prywatne, Mateczny, Park Bednarskiego, planty Nowackiego i na stadionie.

Ryc. 11 Wyniki prac warsztatowych – Podobszar Stare Podgórze-Zabłocie

Źródło: opracowanie własne

Podobszar rewitalizacji „stara” Nowa Huta

Pierwsza grupa zidentyfikowała następujące problemy oraz jednocześnie ich rozwiązania i zaznaczyła je na mapie:

1. Przywrócenie 37 fontann na obszarze
2. Plac Centralny – neony w elewacjach + Al. Solidarności
3. Przejścia dla pieszych
4. Uspokojenie ruchu samochodowego Strefa 30
5. Park Szwedzki
6. Sklep z butami Cepelia – remonty wewnątrz – Plac Centralny
7. Rewitalizacja Placu Poczтового
8. Trakt pieszy – Aleja Róż – Plac Centralny
9. Muzeum PRL-u
10. Fragment ul. Bulwarowej przy Zalewie – Woonerf
11. Lokalne centrum dzielnicowe/osiedlowe
12. Woda na Al. Róż (ciek wodny – kurtyna wodna)
13. Park za Świątłem Dziecka
14. Remont i wyciszenie torowisk: od Placu Centralnego do: a. Pleszowa, b. Al. Solidarności, c. Al. Andersa
15. Rewitalizacja Młyna – centrum społeczne
16. Ścieżka podziemna – schrony
17. Platforma widokowa
18. Pielęgnacja zieleni wysokiej

19. Park Żeromskiego oraz otoczenie Szpitala im. Żeromskiego
20. Remont mozaiki na szkole muzycznej
21. Rewitalizacja podwórek – integracja mieszkańców
22. Muzeum Czynu Zbrojnego (dzieci wojny)
23. Osiedle Willowe – ogród społeczny
24. Zakaz grodzenia nieruchomości
25. Ogród społeczny
26. Uzupełnienie ścieżek rowerowych
27. Centrum Administracyjne – nowe funkcje

Druga grupa zidentyfikowała następujące problemy oraz jednocześnie ich rozwiązania, natomiast nie zaznaczyła ich na mapie:

- osiedlowe tereny – „ziemia niczyja”
- zaniedbane, brudne tereny publiczne
- brak współpracy zarządów spółdzielni i wspólnot z miastem
- zanikające relacje dobrosąsiedzkie
- za mało miejsc kawiarniano-gastronomicznych
- niski status społeczno-ekonomiczny mieszkańców
- wykorzystanie potencjału lokalnych aktywistów
- obalenie mitu socrealistycznej NH i zbudowanie na tym produktu turystycznego

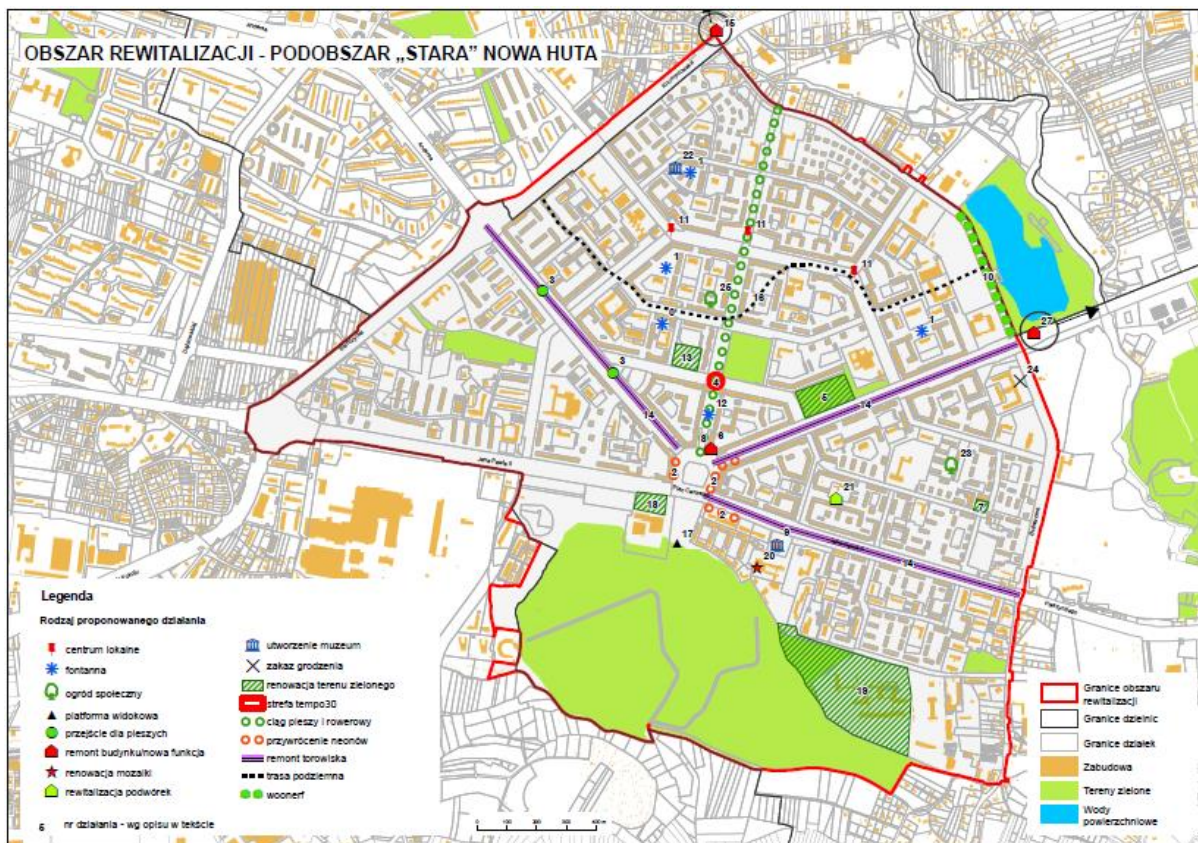
Projekt rewitalizacyjny prezentowany przez grupę: Osiedlowe Kluby Mieszkańców

Trzecia grupa zidentyfikowała następujące problemy oraz jednocześnie ich rozwiązania, natomiast nie zaznaczyła ich na mapie:

1. Poprawa infrastruktury chodnikowej na terenie NH
2. Odnowa zieleni poprzez jej uporządkowanie
3. Montaż chowanych ławek na noc
4. Odtworzenie miasteczka rowerowego
5. Urządzenia fitness na świeżym powietrzu
6. Ścieżki deskorolkowe – rolkowe

Ryc. 12 Wyniki prac warsztatowych – Podobszar „stara” Nowa Huta

Źródło: opracowanie własne